

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA POWIATU OLKUSKIEGO NA LATA 2022-2027

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ	6
1. Na poziomie europejskim i międzynarodowym	6
2. Na poziomie krajowym	6
3. Inne działania i programy rządowe	7
4. Na poziomie regionalnym	7
5. Na poziomie lokalnym	8
6. Akty prawne	9
III. METODOLOGIA BADAŃ	11
IV. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	13
1. Ogólna charakterystyka powiatu olkuskiego	13
2. Struktura demograficzna	15
2.1. Ogólna liczba mieszkańców	15
2.2. Urodzenia, zgony, przyrost naturalny	16
2.3. Model struktury wieku	17
2.4. Liczba mieszkańców wg ekonomicznych grup wiekowych	18
2.5. Mieszkańcy powiatu w wieku powyżej 85 roku życia	20
3. System edukacji	20
4. Dostęp do kultury	22
5. Bezrobocie i rynek pracy	24
5.1. Stopa bezrobocia	25
5.2. Ogólna liczba osób bezrobotnych	26
5.3. Osoby bezrobotne wg wieku	27
5.4. Osoby bezrobotne wg wykształcenia	27
5.5. Osoby bezrobotne wg czasu pozostawania bez pracy	28
5.6. Przestrzenne rozmieszczenie zjawiska bezrobocia	29
5.7. Formy wsparcia dla osób bezrobotnych	29
5.8. Projekty aktywizacji osób bezrobotnych realizowane przez powiatowy urząd pracy w Olkuszu	32
5.9. WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA RYNKU PRACY	35
6. ZDROWIE	35
7. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	37
7.1. RODZINY ZASTĘPCZE	39
7.2. POMOC DLA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW Z PIECZY ZASTĘPCZEJ I POMOCY SPOŁECZNEJ	40
7.3. ASYSTENT RODZINY	41
8. ZJAWISKA I PROBLEMY W POMOCY SPOŁECZNEJ	42
8.1. POWODY PRYZYNAWANIA POMOCY SPOŁECZNEJ	43
9. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	48
10. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	51
11. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ	57
12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	65
13. ANALIZA SWOT	66

V. PROGNOZA ZMIAN	69
VI. MONITORING I EWALUACJA	70
VII. CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ.....	71
VIII. CELE STRATEGICZNE	72
IX. RAMY FINANSOWANIA DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	84
X. SPIS TABEL.....	85
XI. SPIS MAP	86
XII. SPIS WYKRESÓW.....	86

I. WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest podstawowym instrumentem zarządzania oraz istotnym etapem procesu planowania społecznego. Opracowanie i realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z obowiązku prawnego nałożonego na samorząd powiatowy na mocy Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. W art. 19 w/w ustawy zapisano, że do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) (uchylony);
- 4) (uchylony);
- 5) (uchylony);
- 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 7) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 8) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- 9) (uchylony)
- 10) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 11) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 13) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 14) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 15) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 16) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 19) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym stanowi, że powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w podanych poniżej zakresach dotyczących obszaru polityki społecznej: edukacji, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, wspierania osób niepełnosprawnych, kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, kultury fizycznej i turystyki, porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wymienione zadania stanowią poważny argument za koniecznością dokonania diagnozy problemów społecznych i opracowania oraz wdrożenia strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla powiatu olkuskiego wytycza cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych oraz zajmuje się tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian. Wskazuje również na sposób realizacji podejmowanych przedsięwzięć realizowanych w ramach strategii, określa ramy finansowe oraz wskaźniki realizacji działań. Działania te będą pomocne w dostosowywaniu celów i zadań przewidzianych do wykonania w kolejnych etapach realizacji w zależności od zmieniających się potrzeb społecznych.

II. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ

1. Na poziomie europejskim i międzynarodowym

- „Europa 2020” jest nową strategią gospodarczą Unii Europejskiej zastępującą Strategię Lizbońską. Strategia „Europa 2020” skupia się wokół trzech powiązanych ze sobą priorytetów:
 - Rozwój inteligentny (rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji).
 - Rozwój zrównoważony (wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej).
 - Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną).
- Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych ratyfikowana przez Prezydenta Polski w roku 2012 ma na celu popieranie, ochronę i zapewnienie pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby niepełnosprawne oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności. Dokument kładzie nacisk na prowadzenie konsultacji z osobami niepełnosprawnymi w zakresie spraw związanych z osobami niepełnosprawnymi oraz angażowanie tych osób, w tym niepełnosprawnych dzieci, w te procesy, za pośrednictwem reprezentujących je organizacji.
- Traktat Akcesyjny - na mocy niniejszego Aktu nowe Państwa Członkowskie przystępują do decyzji i umów przyjętych przez przedstawicieli rządów Państw Członkowskich zebranych w ramach Rady Wspólnoty. Nowe Państwa Członkowskie zobowiązują się przystąpić od dnia przystąpienia do wszystkich innych umów zawartych przez obecne Państwa Członkowskie i dotyczących funkcjonowania Unii lub związanych z jej działaniami. Oznacza to, że Polska zobowiązuje się do przestrzegania wszystkich norm prawnych i przyjętych strategii rozwojowych dla poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego,
- Podstawy prawne w zakresie planowania polityki społecznej w unii europejskiej:
 - Rozporządzenie (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku określające wspólne zasady, przepisy i normy dotyczące wdrażania pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
 - Rozporządzenie (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku określające zadania Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w tym zakres udzielanego wsparcia, przepisy szczególne i rodzaje wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem;
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006;
 - Rozporządzenie (UE) Nr 1304/2013 określające specyficzne postanowienia dotyczące działań, które mogą być wspierane przez EFS.

2. Na poziomie krajowym

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030”, której głównym celem jest rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia, szczególnie osób z grup będących w gorszym położeniu na rynku pracy, rozwój ekonomii społecznej, kształcenie ustawiczne, poprawę dostępności zasobów mieszkaniowych, wsparcie rodzin w opiece nad dzieckiem, rozwój form i metod pracy z

rodziną w kryzysie, wprowadzenie nowych form opieki nad osobami niesamodzielnymi, tworzenie modelu kompleksowego wsparcia osób starszych.

- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego (SRKL), której głównym celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.
- Krajowy Program Reform (KPR), jest to kluczowy element wdrażania „Europy 2020”, którego głównym celem jest budowa trwałych podstaw wzrostu gospodarczego, przy łączeniu celów unijnych z priorytetami krajowymi.
- Krajowy Program Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 (MPiPS). Celem głównym Programu jest ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez działania zmierzające do zwiększenia aktywności społecznej, oraz zwiększenia gotowości do podejmowania pracy, a tym samym poprawy poziomu zatrudnienia. W programie wskazano pięć celów operacyjnych:
 - Usługi dla aktywności i profilaktyki - ograniczenie wykluczenia dzieci i młodzieży,
 - Gwarancje dla przyszłości młodzieży – stworzenie szansy dla młodzieży na wejście w rynek pracy,
 - Aktywna osoba, zintegrowana rodzina, odpowiedzialne lokalne środowisko,
 - Zapobieganie niepewności mieszkaniowej,
 - Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni.

3. Inne działania i programy rządowe

- Wsparcie dla bezrobotnych najbardziej oddalonych od rynku pracy (MRPiT),
- Wsparcie rodzin z dziećmi oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (MRiPS),
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych (MRiPS),
- Zmiana zasad podlegania ubezpieczeniu społecznemu wobec niektórych rodzajów wykonywania pracy (MRiPS),
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych (MRiPS),
- Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego młodzieży (MRiPS /OHP),
- Wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej poprzez zapewnienie funkcji socjalnej szkoły (MEN),
- Wsparcie dla opiekunów osób niepełnosprawnych (MRiPS),
- Rozwój sektora ekonomii społecznej (MRiPS),
- Zmiany w systemie pomocy społecznej (MRiPS),
- Pomoc państwa w zakresie dożywiania (MRiPS).
- Program rządowy Rodzina 500+

4. Na poziomie regionalnym

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2030”, stanowiąca aktualizację dokumentu pn. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020. Dokument składa się z dwóch części:

- diagnostyczno-prognostycznej, w której przedstawiono diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej Małopolski oraz główne trendy, które będą determinowały rozwój regionu w perspektywie 2030 roku;
- strategicznej, w której w oparciu o wnioski i wyzwania wynikające z diagnozy, zdefiniowano wizję rozwoju Małopolski oraz główne kierunki działań służące jej realizacji wraz z projektami strategicznymi oraz wskaźnikami reprezentującymi zakładane miary sukcesu.

Wizja, jaka została określona w strategii zakłada, że Małopolska stanie się: regionem równych szans i wszechstronnego rozwoju Małopolan, nowoczesnej gospodarki, odpowiedzialnie podchodzącym do zasobów środowiska naturalnego, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości, zachowującym swoją tożsamość i aktywnie działającym na rzecz integracji europejskiej. Szczególne miejsce w strategii zajmują Małopolanie oraz ich rodziny. Zasadniczym punktem odniesienia dla działań wspierających rozwój regionu, będzie wyrównywanie szans rozwojowych małopolskich rodzin. Dlatego też wszelkie aktywności samorządu województwa zmierzające do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, zarówno w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, jak i terytorialnym, inicjowane będą z myślą o małopolskich rodzinach.

Strategia zakłada podjęcie działań w ramach 5 obszarów:

- Małopolanie: działania na rzecz wsparcia rodzin, opieki zdrowotnej, poprawy bezpieczeństwa, rozwoju sportu i rekreacji, ochrony dziedzictwa i uczestnictwa w kulturze, rozwoju edukacji oraz wspierania aktywności zawodowej.
- Gospodarka: działania mające na celu podniesienie innowacyjności i konkurencyjności regionu, wsparcie turystyki, realizacji inwestycji z zakresu zintegrowanego i zrównoważonego transportu, rozwój cyfryzacji oraz wprowadzanie gospodarki o obiegu zamkniętym.
- Klimat i środowisko: działania skoncentrowane na ograniczaniu zmian klimatycznych (w tym poprawie jakości powietrza, rozwoju OZE i efektywności energetycznej), zrównoważonym gospodarowaniu wodami, ochronie bioróżnorodności i krajobrazu Małopolski oraz edukacji ekologicznej.
- Zarządzanie strategiczne rozwojem: działania koncentrujące się na zbudowaniu funkcjonalnego systemu zarządzania rozwojem województwa, współpracy i partnerstwa oraz promocji regionu.

Rozwój zrównoważony terytorialnie: działania adresowane do miast i obszarów wiejskich oraz ukierunkowane na zrównoważony rozwój przestrzenny, spójność wewnątrzregionalną i dostępność.¹

5. Na poziomie lokalnym

Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023, przyjęta Uchwałą nr XVII/159/2016 Rady Powiatu w Olkuszu z dnia 25.05.2016r. Strategia jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu powiatowego, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni powiatu. Obszary strategiczne, wyszczególnione w Strategii, wynikają z przyjętej wizji rozwoju powiatu olkuskiego do 2023 roku i wyzwań rozwojowych, zdefiniowanych na podstawie analiz statystycznych i strategicznych (m.in. diagnoza społeczno-gospodarcza powiatu, analiza SWOT). Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze. Wyodrębniono cztery obszary strategiczne

¹ Źródło: [Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” » Małopolska \(www.malopolska.pl\)](http://www.malopolska.pl)

(priorytety), które są względem siebie równoważne i uzupełniające się: gospodarka, edukacja i rynek pracy, kapitał społeczny i zarządzanie rozwojem powiatu, ochrona środowiska, oferta czasu wolnego.

6. Akty prawne

Do aktów prawnych mających istotny wpływ na konstrukcję niniejszego dokumentu jako monitoring przyszłych działań należą:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, określająca zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania, organizację pomocy społecznej oraz zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 2268);
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określająca zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1100, z dnia 18.05.2021r.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określająca zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków, zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zadania w zakresie postępowania adopcyjnego (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 821 z dnia 16 kwietnia 2020 r, z późn zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych regulująca status prawny oraz prawa i uprawnienia osób niepełnosprawnych. (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 573 z dnia 23 lutego 2021 r.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie regulująca m.in. zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych oraz współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi, uzyskiwania przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz funkcjonowania organizacji pożytku publicznego oraz warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1057 z dnia 29 maja 2020 r.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określająca zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1249 z dnia 16 czerwca 2021 r.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca m.in. zasady działania i kompetencje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, zasady sprzedaży napojów alkoholowych oraz postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu. (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1119 z dnia 21 marca 2021 r.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii określająca m.in. zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii, zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerebu i

posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii oraz kary za nieprzestrzeganie przepisów ustawy i określonych rozporządzeniem (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 2050 z dnia 27 października 2020r.);

- Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym określająca zadania z zakresu zdrowia publicznego, podmioty, które realizują te zadania oraz zasady finansowania zadań (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1956 z dnia 1 października 2021 r.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia określająca, że ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ochrona zdrowia psychicznego wg powyżej ustawy polega w szczególności na promocji zdrowia psychicznego, zapobieganiu zaburzeniom psychicznym, zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wsparcia i pomocy umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania, kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości oraz przeciwdziałaniu ich dyskryminacji (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 685 z dnia 26 marca 2020 r.).

III. METODOLOGIA BADAŃ

Przy tworzeniu strategii rozwiązywania problemów społecznych dla powiatu olkuskiego wybrano Metodę Aktywnego Planowania Strategii jako najbardziej odpowiednią dla efektywnego i wielokierunkowego przygotowania kierunków polityki społecznej. Planowanie społeczne oparte na tej metodzie bazuje na bezpośrednich wynikach diagnozy społecznej gminy oraz wiedzy ekspertów.

Prezentacja wyników badań diagnostycznych, składa się z analizy dokumentów pozyskanych z następujących instytucji: Starostwo Powiatowe w Olkuszu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Olkuszu, Powiatowy Urząd Pracy w Olkuszu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławiu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukownie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kluczach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolbromiu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Olkuszu, Komenda Powiatowa Policji, Główny Urząd Statystyczny.

Proces konstruowania głównych kierunków polityki społecznej przebiegał według czterech etapów:

Analiza problemów - której celem było zidentyfikowanie głównych grup problemów kwestii społecznych w powiecie w oparciu o wyniki diagnozy oraz dostępne analizy dotyczące poszczególnych działań polityki społecznej i uporządkowanie ich w związku przyczynowo – skutkowe.

Analiza głównych celów polityki społecznej - które umożliwiły wskazanie i identyfikację strategicznych celów i ich wzajemnej zależności zgodnie z kryterium „cel – środek do jego osiągnięcia”. Celowi generalnemu strategii przypisano cele strategiczne oraz kierunki działań szczegółowych oraz wskazano tzw. przedsięwzięcia, które stanowią podstawę do projektowania projektów socjalnych oraz programów szczegółowych.

Określenie wskaźników realizacji - które umożliwiły wskazanie stopnia realizacji założonych celów w poszczególnych dziedzinach polityki społecznej. Założono, iż wskaźniki realizacji wskazują zakładaną wartość do osiągnięcia w horyzoncie czasowym do 2027 roku. Niemniej monitoring i ewaluacja stopnia realizacji będzie dokonywana nie rzadziej niż raz w roku. Ze względu na fakt, że strategia będzie obowiązywała od 2022 roku pierwsza cenzura ewaluacyjna zostanie dokonana w roku 2023.

Określenie ram finansowych - określenie ram finansowych na poziomie celów strategicznych poprzedzono analizą kosztów poszczególnych przedsięwzięć w ramach celów strategicznych możliwych źródeł finansowania. Zastrzega się możliwość dokonywania korekt ram finansowych ze względu na różną dostępność środków finansowych własnych oraz zewnętrznych ze względu na fakt, iż określone ramy finansowe opierają się wyłącznie na prognozie finansowej, która może ulec zmianie.

Wychodząc naprzeciw problemom, władze samorządowe realizujące zadania własne wynikające z wielu ustaw i rozporządzeń, przeprowadziły proces planowania społecznego: od inwentaryzacji zjawisk i problemów społecznych poprzez ich diagnozę do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, która stanowi wyznacznik i podstawę do dalszego planowania społecznego w postaci gminnych programów i projektów z zakresu polityki społecznej.

Naczelną przesłanką przygotowania strategii była koncepcja zrównoważonego rozwoju społecznego i aktywnej polityki społecznej. Ta pierwsza nakazuje brać pod uwagę w trakcie planowania społecznego wszystkie obszary polityki społecznej. Natomiast aktywna polityka społeczna oznacza opracowanie i wdrażanie wygenerowanych w procesie planowania społecznego aktywnych form oddziaływania na zidentyfikowane grupy problemowe.

IV. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. Ogólna charakterystyka powiatu olkuskiego

Powiat olkuski znajduje się w północno-zachodniej części województwa małopolskiego. Zajmuje powierzchnię 622,2 km² (tj. 4,1% powierzchni województwa). Graniczy z powiatami: miechowskim, krakowskim i chrzanowskim, należącymi do woj. małopolskiego oraz powiatem zawierciańskim, będzińskim, Dąbrową Górniczą i Jaworzniem w woj. śląskim.

Mapa 1 - Powiat olkuski i powiaty z nim graniczące

Źródło: opracowanie własne

Największą powierzchnię w powiecie zajmują użytki rolne, stanowiące 53,1% powierzchni i grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowiące 37,6% powierzchni. Grunty zabudowane i zurbanizowane to 6,5%, a użytki ekologiczne to 0,3%.

Tabela 1 - Struktura wykorzystania powierzchni w powiecie olkuskim w ha (2014)

Nazwa	powierzchnia ogółem	użytki rolne razem	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	grunty pod wodami razem	grunty zabudowane i zurbanizowane razem	użytki ekologiczne	grunty rolne - nieużytki	tereny różne
Powiat olkuski	61 811	32 807	23 238	176	3 992	516	681	401
% w powiecie	100,0	53,1	37,6	0,3	6,5	0,8	1,1	0,6
Gmina Bukowno	6 459	843	4 814	42	605	0	125	30
% w gminie	100,0	13,1	74,5	0,7	9,4	0,0	1,9	0,5
% w powiecie	10,4	1,4	7,8	0,1	1,0	0,0	0,2	0,0
Gmina Bolesław	4 071	1 584	1 763	18	464	0	146	96
% w gminie	100,0	38,9	43,3	0,4	11,4	0,0	3,6	2,4
% w powiecie	6,6	2,6	2,9	0,0	0,8	0,0	0,2	0,2
Gmina Klucze	11 950	4 403	5 838	54	647	516	254	238
% w gminie	100,0	36,8	48,9	0,5	5,4	4,3	2,1	2,0
% w powiecie	19,3	7,1	9,4	0,1	1,0	0,8	0,4	0,4
Gmina Olkusz	15 080	6 635	7 055	12	1 275	0	85	18
% w gminie	100,0	44,0	46,8	0,1	8,5	0,0	0,6	0,1
% w powiecie	24,4	10,7	11,4	0,0	2,1	0,0	0,1	0,0
Gmina Trzyciąż	9 573	7 737	1 614	10	188	0	24	0
% w gminie	100,0	80,8	16,9	0,1	2,0	0,0	0,3	0,0
% w powiecie	15,5	12,5	2,6	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
Gmina Wolbrom	14 678	11 605	2 154	40	813	0	47	19
% w gminie	100,0	79,1	14,7	0,3	5,5	0,0	0,3	0,1
% w powiecie	23,7	18,8	3,5	0,1	1,3	0,0	0,1	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wśród wszystkich gmin w powiecie, Gmina Trzyciąż ma największy odsetek powierzchni użytków rolnych tj. 80,8% ogólnej powierzchni w gminie. Największy odsetek gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych posiada Gmina Bukowno tj. 74,5%. Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 6,5% powiatu, z czego najwięcej takich powierzchni znajduje się w Gminie Bolesław (11,4%). Użytki ekologiczne znajdują się tylko w Gminie Klucze i zajmują 4,3 powierzchni gminy.

2. Struktura demograficzna

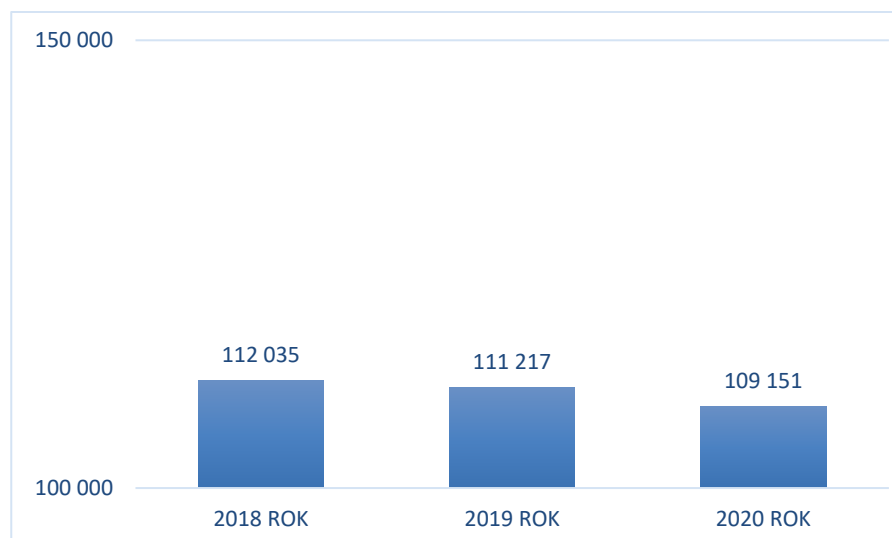
Określenie struktury demograficznej danej jednostki terytorialnej jest podstawą do diagnozowania zjawisk społecznych na tym terenie. Wiedza o mieszkańcach powiatu oraz poszczególnych gmin i jego szczegółowa charakterystyka w podziale na płeć, wiek, wykształcenie, czy inne kategorie osób, jest wyznacznikiem przyszłych dokumentów polityki społecznej, jakie muszą powstać na wymienionym obszarze. Tylko profesjonalna diagnoza zasobów ludzkich pozwala określić rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, a w przyszłości pomoże osiągnąć wyższy stopień zorganizowania społeczeństwa obywatelskiego.

W pierwszej części diagnozy dotyczącej struktury ludności powiatu olkuskiego, zostanie przedstawiona ogólna charakterystyka mieszkańców, pod kątem liczby ludności, liczby urodzeń, zgonów, zawartych małżeństw oraz zostanie przedstawiony przyrost naturalny.

2.1. Ogólna liczba mieszkańców

Jak przedstawiono na poniższym wykresie, liczba mieszkańców powiatu uległa zmniejszeniu w latach 2018-2020. Wg stanu na 31.12.2020 roku liczba mieszkańców wyniosła 109151. Wg podziału na płeć mieszkańców, przewagę odnotowano wśród kobiet, które stanowiły 52,53% (2020 rok).

Wykres 1 - Liczba mieszkańców powiatu olkuskiego (2018-2020)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS- Bank Danych Lokalnych

Tabela 2 - Udział procentowy i liczba mieszkańców powiatu olkuskiego w latach 2018-2020 wg gmin

JEDNOSTKA	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	liczba osób	udział %	liczba osób	udział %	liczba osób	udział %
Gmina Bolesław	7786	6,9	7745	7,0	7727	7,1
Gmina Bukowno	10197	9,1	10106	9,0	9976	9,1
Gmina Trzyciąż	7048	6,3	7039	6,3	7039	6,4
Gmina Klucze	15103	13,5	14973	13,5	14909	13,7
Gmina Wolbrom	22875	20,4	22753	20,5	22614	20,7
Gmina Olkusz	49026	43,8	48601	43,7	46886	43,0
POWIAT OLKUSKI	112035	100,0	111217	100,0	109151	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS- Bank Danych Lokalnych

Największą gminą pod względem liczby mieszkańców była w 2020 roku Gmina Olkusz, stanowiąca 43,0% mieszkańców powiatu. Kolejno Gmina Wolbrom (20,7%), Gmina Klucze (13,7%), Gmina Bukowno (9,1%), Gmina Bolesław (7,1%) i Gmina Trzyciąż (6,4%).

2.2. Urodzenia, zgony, przyrost naturalny

Ważnym zagadnieniem dotyczącym diagnozy mieszkańców powiatu olkuskiego jest określenie przyrostu naturalnego dla poszczególnych gmin oraz jego dynamika w latach 2018-2020. Przyrost naturalny to różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna – odwrotnie. Wartości wskaźnika przyrostu naturalnego w stosunku do 1000 mieszkańców określa Współczynnik Przyrostu Naturalnego.

Wg danych z gmin, w powiecie olkuskim urodziło się w 2020 roku 881 dzieci. W stosunku do 2018 była to mniejsza liczba (1067). Liczba zgonów uległa zwiększeniu w badanym przedziale czasowym (2018-2020), wynosząc w ostatnim roku badawczym 1472. We wszystkich gminach powiatu przyrost naturalny był ujemny. Współczynnik Przyrostu Naturalnego, który wyznaczono na 1000 mieszkańców odnotowano na poziomie WPN=-5,4 dla powiatu. Najwyższy był w Gminie Klucze, a najniższy w Gminie Trzyciąż.

Tabela 3 - Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny w gminach powiatu olkuskiego w latach 2018-2020

	URODZENIA ŻYWE			ZGONY OGÓŁEM			PRZYROST NATURALNY			WSKAŹNIK PRZYROSTU NATURALNEGO		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Gmina Bolesław	80	53	63	88	106	102	-8	-53	-39	-1,0	-6,8	-5,0
Gmina Bukowno	94	75	83	127	117	149	-33	-42	-66	-3,2	-4,2	-6,6

	URODZENIA ŻYWE			ZGONY OGÓŁEM			PRZYROST NATURALNY			WSKAŹNIK PRZYROSTU NATURALNEGO		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Gmina Trzyciąż	99	81	70	105	71	88	-6	10	-18	-0,9	-1,4	-2,6
Gmina Klucze	162	111	98	200	183	202	-38	-72	-104	-2,5	-4,8	-7,0
Gmina Wolbrom	213	193	190	255	271	314	-42	-78	-124	-1,8	-3,4	-5,5
Gmina Olkusz	419	432	377	522	560	617	-103	-128	-240	-2,1	-2,6	-5,1
POWIAT OLKUSKI	1067	945	881	1297	1308	1472	-230	-363	-591	-2,1	-3,3	-5,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z gmin

2.3. Model struktury wieku

Dokonując analizy demograficznej określonej zbiorowości należy także brać pod uwagę odniesienie jej układu do modelu struktury ludności zwanego piramidami wieku. Biorąc pod uwagę liczbę urodzeń i zgonów na danej przestrzeni geograficznej mamy do czynienia z 3 typami struktury wieku (Sundbarg): typ progresywny, jest kształtowany przez wysoką liczbę urodzeń, jest to populacja o wzrastającej liczbie ludności; typ zastoju, występuje w populacjach charakteryzujących się jednakowymi liczbami urodzeń i zgonów, w rezultacie ogólna liczba ludności nie ulega zmianie; typ regresywny pojawia się przy malejącej liczbie urodzeń, dużej liczbie zgonów.

Biorąc pod uwagę powyższy model, powiat olkuski zakwalifikowano do typu regresywnego, na który wskazuje zmniejszanie się liczby ludności oraz ujemny ogólny wskaźnik przyrostu naturalnego.

Wykres 2 - Modele struktury ludności według płci i wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie J.Z Holzer: Demografia. Warszawa 2003

2.4. Liczba mieszkańców wg ekonomicznych grup wiekowych

Kolejna część analiz dotyczyła podziału mieszkańców powiatu olkuskiego na ekonomiczne grupy wiekowe tj. wiek przedprodukcyjny, czyli osoby młode do 17 roku życia, wiek produkcyjny, czyli kobiety od 18 do 59 roku życia oraz mężczyźni od 18 do 64 roku życia i wiek poprodukcyjny, w przypadku kobiet powyżej 60 roku życia i mężczyzn powyżej 65 roku życia.

Tabela 4 - Ekonomiczne grupy wiekowe mieszkańców gmin powiatu olkuskiego w latach 2018-2020

Jednostka	WIEK PRZEDPRODUKCYJNY			WIEK PRODUKCYJNY			WIEK POPRODUKCYJNY		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Gmina Bolesław	1294	1293	1303	4502	4420	4354	1847	1876	1895
Gmina Bukowno	1505	1488	1480	5897	5760	5608	2445	2513	2564
Gmina Trzyciąż	1352	1357	1346	4268	4258	4265	1430	1453	1451
Gmina Klucze	2564	2565	2552	9070	8921	8776	3256	3340	3397
Gmina Wolbrom	3833	3787	3765	13776	13537	14042	4963	5045	4101
Gmina Olkusz	5512	5460	5354	19990	19288	18578	8639	8829	9059
POWIAT OLKUSKI	16060	15950	15800	57503	56184	55623	22580	23056	22467

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z USC

Wg danych z gmin, udział procentowy osób w wieku przedprodukcyjnym zamieszkałych na terenie powiatu wyniósł 16,8% (2020). Z kolei udział osób starszych był wyższy wynosząc 23,9%. Takie społeczeństwo określane jest jako „stare demograficznie”.

Szybkie starzenie się społeczeństwa, które ma miejsce w powiecie olkuskim stworzy wiele problemów gospodarczych i społecznych. Starzenie się społeczeństwa może być w przyszłości początkiem konfliktu międzypokoleniowego, który podzieli społeczeństwo na mniejszość pracujących i płacących składki, podatki i inne, oraz starszą większość jako beneficjentów systemu zabezpieczenia społecznego. Większej koncentracji uwagi będzie wymagała także sytuacja w sektorach ochrony zdrowia i pomocowym, które staną wobec poważnych i potęgujących się problemów związanych z długotrwałą opieką nad ludźmi starszymi i sędziwymi. Wypada podkreślić, że w przyszłości ludzie starsi będą mieli w swoim otoczeniu mniejsze rodziny, a więc węższy będzie też krąg najbliższych potencjalnych „pomocników” w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego. Najprawdopodobniej nastąpi więc zwiększenie zapotrzebowania na pracę w sektorze usług opiekuńczych, których będą udzielać ludzie młodzi oraz same osoby starsze (np. ludziom sędziwym).

Pomimo tego, że poprawa stanu zdrowia seniorów wpłynie na wydłużenie ich samodzielności, to większego znaczenia nabierze opieka w końcowej fazie życia.²

Analiza danych wskazała, że wszystkie gminy w powiecie są „stare demograficznie”. Najwyższy wskaźnik osób starszych odnotowano w 2020 roku w Gminie Olkusz tj. 27,5%, a najniższy w Gminie Wolbrom (18,7%). Z kolei najwięcej ludzi młodych mieszkało w Gminie Trzyciąż (19,1%), a najmniej w Gminie Bukowno (15,3%). Najmniej ludzi w wieku produkcyjnym odnotowano w Gminie Olkusz (56,3%). Analiza dynamiki w latach 2018-2020 wskazała, że z roku na rok przybywa w powiecie olkuskim osób starszych, jednocześnie odsetek ludzi młodych jest na podobnym poziomie. Wskaźniki przyrostu naturalnego są na minusie, jednocześnie rodzi się coraz mniej dzieci.

Tabela 5 - Udział procentowy ekonomicznych grup wiekowych mieszkańców gmin powiatu olkuskiego w roku 2018

GRUPA WIEKOWA	Gmina Bolesław	Gmina Bukowno	Gmina Trzyciąż	Gmina Klucze	Gmina Wolbrom	Gmina Olkusz	POWIAT OLKUSKI
WIEK PRZEDPRODUKCYJNY	16,9	15,3	19,2	17,2	17,0	16,1	16,7
WIEK PRODUKCYJNY	58,9	59,9	60,5	60,9	61,0	58,6	59,8
WIEK POPRODUKCYJNY	24,2	24,8	20,3	21,9	22,0	25,3	23,5
OGÓŁEM	100	100	100	100	100	100	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z USC

Tabela 6 - Udział procentowy ekonomicznych grup wiekowych mieszkańców gmin powiatu olkuskiego w roku 2019

GRUPA WIEKOWA	Gmina Bolesław	Gmina Bukowno	Gmina Trzyciąż	Gmina Klucze	Gmina Wolbrom	Gmina Olkusz	POWIAT OLKUSKI
WIEK PRZEDPRODUKCYJNY	17,0	15,2	19,2	17,3	16,9	16,3	16,8
WIEK PRODUKCYJNY	58,2	59,0	60,2	60,2	60,5	57,4	59,0
WIEK POPRODUKCYJNY	24,8	25,8	20,6	22,5	22,6	26,3	24,2
OGÓŁEM	100	100	100	100	100	100	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z USC

² Dr Michał Kubiak, Instytut Politologii Uniwersytet Gdański, Współczesne problemy demograficzne w aspekcie społeczno-gospodarczym. Źródło: <http://ur.edu.pl/pliki/Zeszyt16/14.pdf>

Tabela 7 - Udział procentowy ekonomicznych grup wiekowych mieszkańców gmin powiatu olkuskiego w roku 2020

GRUPA WIEKOWA	Gmina Bolesław	Gmina Bukowno	Gmina Trzyciąż	Gmina Klucze	Gmina Wolbrom	Gmina Olkusz	POWIAT OLKUSKI
WIEK PRZEDPRODUKCYJNY	17,3	15,3	19,1	17,3	17,2	16,2	16,8
WIEK PRODUKCYJNY	57,7	58,1	60,4	59,6	64,1	56,3	59,2
WIEK POPRODUKCYJNY	25,0	26,6	20,5	23,1	18,7	27,5	24,0
OGÓŁEM	100	100	100	100	100	100	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z USC

2.5. Mieszkańcy powiatu w wieku powyżej 85 roku życia

Zjawisko starzenia się ludności pogłębia się bardzo szybko, dlatego też należy podejmować działania mające na celu pomoc osobom w wieku sędziwym w ich życiu codziennym, w ich integracji ze społeczeństwem, jak również podejmować inicjatywy mające na celu przeciwdziałanie ich marginalizacji.

Udział procentowy osób w wieku powyżej 85 lat w powiecie olkuskim w stosunku do ogółu mieszkańców wynosił 2,0% w 2020 roku. Największy wskaźnik osiągnięto w Gminie Bukowno, a najmniejszy w Gminie Olkusz.

Tabela 8 - Ludność powiatu olkuskiego w wieku powyżej 85 lat w latach 2018-2020

Jednostka	Liczba osób w wieku powyżej 85 lat i więcej			Udział % osób w wieku 85 lat w stosunku do ogółu mieszkańców		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Gmina Bolesław	214	211	207	2,7	2,7	2,7
Gmina Bukowno	260	280	288	2,5	2,8	2,9
Gmina Trzyciąż	154	166	170	2,2	2,4	2,4
Gmina Klucze	359	378	364	2,4	2,5	2,4
Gmina Wolbrom	325	376	458	1,4	1,7	2,0
Gmina Olkusz	658	661	676	1,3	1,4	1,4
POWIAT OLKUSKI	1970	2072	2163	1,8	1,9	2,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z gmin

3. System edukacji

Edukacja, rozumiana jako wykształcenie i wychowanie, nauka oraz zdobywanie wiedzy i umiejętności, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jest procesem trwającym od młodości, sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego.

Dane dotyczące systemu edukacji w powiecie olkuskim, zostały opracowane na podstawie Banku Danych Lokalnych w latach 2018-2020 oraz dokumentów i informacji ze szkół z terenu Powiatu Olkuskiego. Statystyka wskazuje na 49 szkół podstawowych w powiecie, z łączną liczbą ponad 8200 uczniów w szkołach (2020 r.). Łącznie w powiecie olkuskim działa 11 szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych publicznych, z wyłączeniem szkół specjalnych. Szczegółowe dane zawarto w tabelach.

Tabela 9 - Liczba szkół podstawowych w latach 2018-2020 w powiecie olkuskim

Jednostka	Liczba szkół			Liczba uczniów		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Bolesław	4	4	4	584	652	571
Bukowno	2	2	2	614	678	634
Trzyciąż	7	7	7	480	550	494
Klucze	7	7	7	1131	1273	1160
Wolbrom	12	12	12	1669	1858	1691
Olkusz	17	17	17	3711	4088	3746
Powiat Olkuski	49	49	49	8189	9099	8296

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL oraz informacji ze szkół podstawowych z terenu Powiatu Olkuskiego

Tabela 10 - Liczba szkół ponadpodstawowych (ponadgimnazjalnych) publicznych, z wyłączeniem szkół specjalnych w latach 2018-2020 w powiecie olkuskim

	2018	2019	2020
Liczba szkół	11	11	11
Liczba oddziałów	98	134	142
Liczba uczniów	3220	3916	4183

Źródło: dokumenty „Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Powiatu Olkuskiego” lata: 2018, 2019, 2020

Sieć szkół publicznych ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat Olkuski od 1.09.2019 r.

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Króla Kazimierza Wielkiego w Olkuszu.
2. II Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Olkuskiej w Olkuszu.
3. IV Liceum Ogólnokształcące im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Olkuszu.
4. Zespół Szkół Nr 1 im. Stanisława Staszica w Olkuszu, w skład którego wchodziły:
 - 1) Technikum Nr 1,
 - 2) Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 1,
 - 3) Centrum Kształcenia Ustawicznego i Kształcenia Zawodowego, w skład którego wchodzi Szkoła Policealna Nr 1,
 - 4) Centrum Kształcenia Zawodowego Nr 1.
5. Zespół Szkół Nr 3 im. inż. Antoniego Kocjana w Olkuszu, w skład którego wchodziły:
 - 1) Technikum Nr 3,
 - 2) III Liceum Ogólnokształcące,

- 3) Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 3, \Szkoła Policealna Nr 3,\Publiczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych.
6. Zespół Szkół Nr 4 im. Komisji Edukacji Narodowej w Olkuszu, w skład którego wchodziły:
 - 1) Technikum Nr 4,
 - 2) Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 4,
 - 3) Szkoła Policealna Nr 4.
7. Zespół Szkół w Wolbromiu, w skład którego wchodziły:
 - 1) Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta,
 - 2) Technikum im. Romualda Traugutta,
 - 3) Branżowa Szkoła I Stopnia im. Romualda Traugutta,
 - 4) Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych.

Liczba placówek wychowania przedszkolnego w powiecie w 2020 roku wyniosła 20 – łącznie 32 oddziały. Do tych placówek uczęszczało ponad 580 osób.

Tabela 11 - Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w powiecie olkuskim w latach 2018-2020

Nazwa	ogółem- liczba placówek			oddziały (klasy, grupy)			Liczba dzieci		
	ogółem			ogółem			ogółem		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Wychowanie przedszkolne	19	23	20	30	37	32	561	584	585

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL

4. Dostęp do kultury

Kultura jest jednym z podstawowych czynników rozwoju regionu w odniesieniu do rozwoju ekonomicznego, wyrównywania szans, kapitału intelektualnego oraz szczególnie w aspekcie zwiększenia atrakcyjności jednostek terytorialnych. Kultura należy również do podstawowych punktów odniesienia w określeniu funkcji i znaczenia miast i wsi w układach przestrzennych, społecznych i ekonomicznych. Działalność i rozwój ośrodków kultury powinny być początkowym ogniwem w rozwoju społeczno – gospodarczym danego regionu. Dostęp do kultury wszystkich mieszkańców regionu, stanowi jeden z ważniejszych mierników szans oraz możliwości rozwoju społecznego i kulturowego mieszkańców.

Działalność kulturalna w powiecie olkuskim oparta jest o współpracę miejskich i gminnych ośrodków kultury. Działalność na terenie powiatu prowadzą:

1. Miejski Ośrodek Kultury w Olkuszu, w skład którego wchodzi:
 - 1) Miejski Dom Kultury, Kino „Zbyszek”
 - 2) Akademia Karpowa
 - 3) sekcje artystyczne (plastyczna, muzyczna, ceramiczna, wokalna, taneczna, teatralna)
 - 4) Grupa Teatralna „Glutaminian Sodu”
 - 5) Klub Literacki
 - 6) Uniwersytet III Wieku

- 7) Centrum Kultury wraz z ekspozycjami muzealnymi (Muzeum Afrykanistyczne, Wikliny Władysława Wołkowskiego
 - 8) Kolekcja Mineratów Ziemi Olkuskiej i Skamieniałości Jury Krakowsko-Częstochowskiej
 - 9) Ruiny Zamku w Rabsztynie z Chatą Kocjana
 - 10) Podziemny Olkusz i Wiejskie Domy Kultury
2. Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach, który sprawuje nadzór nad podległymi mu placówkami:
 - 1) Domem Kultury „Papiernik” w Kluczach
 - 2) Domem Kultury „Hutnik” w Jaroszowcu
 - 3) Świetlicami: w Kwaśniowie, Zalesiu Golczowskim i Kolbarku
 - 4) Ośrodkiem Rekreacyjnym w Jaroszowcu
 3. Centrum Kultury im Marii Płonowskiej w Bolesławiu, które prowadzi działalność w następujących obiektach:
 - 1) Dwór w Bolesławiu
 - 2) Dworek w Krzykawce
 - 3) Dom Wiejski w Ujkowie Nowym
 - 4) Dom Wiejski w Małobądzu
 - 5) Świetlica w Hutkach
 4. Miejski Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna w Bukowni, które razem tworzą Centrum Kultury im Jana Pawła II
 5. Dom Kultury w Wolbromiu z Kinem „Radość” i Uniwersytetem III wieku „Nowe Horyzonty”
 6. Biblioteka i Ośrodek Animacji Kultury Gminy Trzyciąż.

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych), w 2020 roku na terenie powiatu odbyło się 760 imprez, w których brało udział ponad 86 tys. osób. Wskaźnik pn. liczba uczestników imprez na 1000 ludności wyniósł 782,1. Najwięcej imprez odnotowano w Gminie Bukowno i Gminie Olkusz³.

Statystyka GUS podaje, iż na terenie powiatu olkuskiego prężnie działają 62 grupy artystyczne (dane za 2020 rok), 95 kół, klubów i sekcji. Dane zawarte w poniższej tabeli wskazują, że w porównaniu do roku 2014, liczba imprez w 2020 w powiecie uległa zmniejszeniu, co za tym idzie również uczestników imprez. Z kolei zwiększyła się liczba grup artystycznych, kół, klubów i sekcji.

Tabela 12 - Imprezy, grupy artystyczne, koła, kluby, sekcje oraz liczba uczestników imprez na 1000 ludności w powiecie Olkuskim w latach 2014 i 2020 roku, wg gmin⁴

Nazwa	imprezy		liczba uczestników imprez		grupy artystyczne		koła / kluby / sekcje	
	2014	2020	2014	2020	2014	2020	2014	2020
Powiat olkuski	914	769	170 968	87 031	53	90	97	105
Bukowno	220	257	20 550	5 820	8	16	16	29
Bolesław	162	195	26 360	6 075	5	18	26	30

³ Brak danych dla Gminy Trzyciąż

⁴ Zmniejszenie się liczby imprez i uczestników imprez w 2020 roku w stosunku do lat poprzednich spowodowane było występującą pandemią COVID-19

Nazwa	imprezy		liczba uczestników imprez		grupy artystyczne		koła / kluby / sekcje	
	2014	2020	2014	2020	2014	2020	2014	2020
Klucze	95	31	5 343	1 576	8	16	9	8
Olkusz	264	221	69 825	66 180	21	25	16	17
Trzyciąż	28	9	2 800	300	3	3	8	10
Wolbrom	173	56	46 090	7 080	8	11	22	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL

5. Bezrobocie i rynek pracy

Bezrobocie nie tylko samo jest problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii społecznych. Długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia nie tylko bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd bardzo często obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami ubóstwa. To z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych, rozpad rodziny, obniżenie zdrowotności społeczeństwa. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – bezrobotny, to osoba która bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy, oraz osoba niezatrudniona i niewykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo osoba niepełnosprawna, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieucząca się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (...).

W literaturze problemu najczęściej można spotkać następujące rodzaje bezrobocia:

- a. Bezrobocie cykliczne (keynesowskie) - występuje podczas kryzysów ekonomicznych, wywołane jest spadkiem koniunktury;
- b. Bezrobocie utajone – bezrobocie nie objęte statystyką;
- c. Bezrobocie przejściowe (frykcyjne)– jest spowodowane zmianą miejsca pracy lub zmianą kwalifikacji zawodowych;
- d. Bezrobocie strukturalne – spowodowane niedostosowaniem struktury podaży pracy do struktury popytu na pracę, brak kapitału do stworzenia nowych miejsc pracy;
- e. Bezrobocie sezonowe – spowodowane okresową zmianą warunków klimatycznych i cykli produkcyjnych w niektórych rodzajach działalności gospodarczej, zwłaszcza w rolnictwie;
- f. Bezrobocie przymusowe – występuje, gdy siła robocza chce przyjąć pracę za obowiązującą na rynku płacę, ale nie może jej znaleźć;

- g. Bezrobocie lokalne – spowodowane szczególnym nasileniem braku wolnych miejsc pracy w pewnych miejscowościach lub regionach;
- h. Bezrobocie klasyczne – występuje, gdy płaca jest utrzymana powyżej poziomu równowagi;
- i. Bezrobocie dobrowolne – spowodowane tym, że siła robocza nie chce podjąć pracy za płacę równowagi.

Stopa bezrobocia to stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo (suma osób pracujących i poszukujących pracy, wyrażony w %). Warto pamiętać, iż wskaźnik ten nie oddaje dokładnie rozmiarów bezrobocia. Istnieje bowiem grupa ludzi, którzy nie rejestrują się w urzędzie pracy i szukają zatrudnienia na własną rękę. Stopa bezrobocia wpływa przede wszystkim na stan gospodarki i hamuje jej rozwój. Stopa bezrobocia łączy się więc nierozdzielnie ze wzrostem gospodarczym. Wzrost gospodarczy jest w pewien sposób uzależniony od **poziomu bezrobocia**, a z kolei poziom bezrobocia zależy także od sytuacji gospodarczej kraju i przedsiębiorców zatrudniających pracowników.

5.1. Stopa bezrobocia

W ostatnich latach obserwuje się zmniejszanie się stopy bezrobocia w Polsce. W województwie małopolskim w 2020 roku wskaźnik stopy bezrobocia wyniósł 5,3%, a porównawczo w 2014 roku 9,7%. Z kolei w powiecie olkuskim w 2014 roku wskaźnik był na poziomie 13,6% i zmniejszył się do 7,5% w 2020 roku.

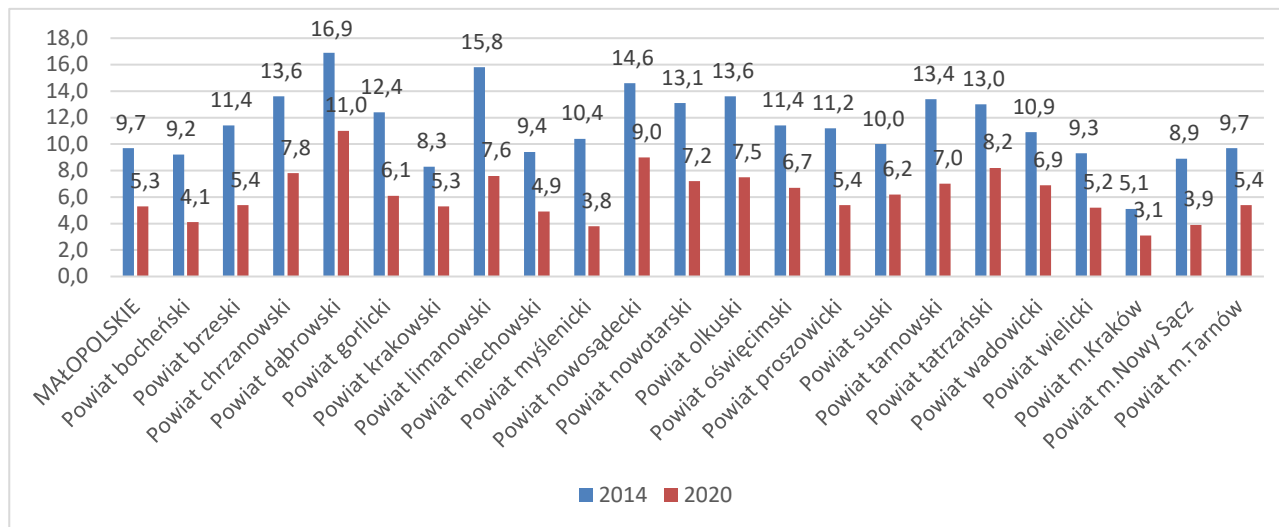
Tabela 13. Stopa bezrobocia porównawczo w województwie małopolskim i powiecie olkuskim w roku 2014 i przedziale czasowym 2018-2020

Nazwa	ogółem			
	2014	2018	2019	2020
MAŁOPOLSKIE	9,7	4,7	4,1	5,3
Powiat olkuski	13,6	7,3	6,9	7,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Poniżej zestawiono wskaźnik stopy bezrobocia dla wszystkich powiatów w województwie małopolskim w latach 2014 i 2020.

Wykres 3 - Stopa bezrobocia w województwie małopolskim w latach 2014 i 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

5.2. Ogólna liczba osób bezrobotnych

Istotnym zagadnieniem poniższej diagnozy jest prezentacja osób pozostających bez zatrudnienia, w podziale ze względu na płeć, grupy wiekowe, wykształcenie, czas pozostawania bez pracy oraz ze względu na miejsce zamieszkania (gminę).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Olkuszu na dzień 31.12. 2020 roku, łączna liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne wyniosła 3526 osób. Nastąpiło zwiększenie się liczby osób zarejestrowanych w czasookresie 2018-2020. Najwięcej osób bezrobotnych pochodzi z Gminy Olkusz- niemal 50%. W tej gminie jest również najwyższy wskaźnik liczby bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby osób w wieku produkcyjnym (9,3%).

Tabela 14. Osoby zarejestrowane w PUP w Olkuszu wg gmin, w latach 2018-2020

Jednostka	2018 rok			2019 rok			2020 rok		
	Liczba bezrobotnych	% w powiecie	% osób bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych	% w powiecie	% w l. osób w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych	% w powiecie	% w l. osób w wieku produkcyjnym
Gmina Bolesław	246	7,1	5,5	222	6,8	5,0	241	6,8	5,5
Gmina Bukowno	296	8,5	5,0	265	8,1	6,2	271	7,7	0,1
Gmina Trzyciąż	138	4,0	3,2	134	4,1	3,1	151	4,3	3,5
Gmina Klucze	519	15,0	5,7	501	15,2	5,6	514	14,6	5,9
Gmina Wolbrom	595	17,2	4,3	570	17,3	4,5	627	17,8	4,5
Gmina Olkusz	1675	48,3	8,4	1594	48,5	8,3	1722	48,8	9,3

Jednostka	2018 rok			2019 rok			2020 rok		
	Liczba bezrobotnych	% w powiecie	% osób bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych	% w powiecie	% w l. osób w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych	% w powiecie	% w l. osób w wieku produkcyjnym
POWIAT OLKUSKI	3469	100,0	6,0	3286	100,0	5,9	3526	100,0	6,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MRPiT

5.3. Osoby bezrobotne wg wieku

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszach najczęściej rejestrują się osoby w przedziale wiekowym 25-34 lat i 35-44 lat. W latach 2018-2020 udział tej grupy utrzymywał się na podobnym poziomie wynosząc blisko 27% ogółu klientów PUP. W 2020 roku udział procentowy osób młodych w wieku 18-24 lata wynosił 11,6%. Z analizy danych wynika, że udział tej grupy osób utrzymuje się na podobnym poziomie, z kolei zmniejsza się odsetek osób zarejestrowanych w wieku 55-59 lat.

Tabela 15. Liczba osób i udział bezrobotnych mieszkańców powiatu olkuskiego, wg wieku w latach 2018-2020

	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	l. osób	%	l. osób	%	l. osób	%
18-24 lata	407	11,7	374	11,4	408	11,6
25-34	953	27,5	887	27,0	932	26,4
35-44	906	26,1	874	26,6	947	26,9
45-54	612	17,6	600	18,3	692	19,6
55-59 lat	399	11,5	353	10,7	350	9,9
Pow. 60 lat	192	5,5	198	6,0	197	5,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

5.4. Osoby bezrobotne wg wykształcenia

Istotną cechą na rynku pracy określającą możliwość uzyskania zatrudnienia jest poziom wykształcenia. W powiecie olkuskim odnotowano zróżnicowane wykształcenie osób bezrobotnych. W toku analizy stwierdzono, iż w latach 2018-2020 najczęściej rejestrują się osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Ich udział w 2020 roku wyniósł 29,2%. Odnotowano także wysoki udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynoszący 22,9% w 2020 roku. Odsetek bezrobotnych z wykształceniem wyższym wynosił 16,6% i utrzymywał się w badanych latach na podobnym poziomie.

Tabela 16. Liczba osób oraz udział bezrobotnych mieszkańców powiatu olkuskiego, wg wykształcenia w latach 2018-2020

	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	I. osób	%	I. osób	%	I. osób	%
Wyższe	565	16,3	532	16,2	587	16,6
Policealne i średnie zawodowe	1014	29,2	966	29,4	1029	29,2
Średnie ogólnokształcące	385	11,1	351	10,7	400	11,3
Zasadnicze zawodowe	790	22,8	745	22,7	808	22,9
Gimnazjalne i niższe	715	20,6	692	21,1	702	19,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

5.5. Osoby bezrobotne wg czasu pozostawania bez pracy

Kolejnym zagadnieniem poruszonym w niniejszym opracowaniu jest podział bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy. Analiza dotyczyła takich kategorii pozostawania bez pracy jak: do 1 miesiąca, od 1 do 3 miesięcy, od 3 do 6 miesięcy, od 12 do 24 miesięcy i długotrwale bezrobotni zarejestrowani powyżej 24 miesięcy. W 2020 roku w powiecie olkuskim osoby bezrobotne najczęściej pozostawały w rejestracjach PUP przez okres powyżej 24 miesięcy- są to tzw. długotrwale bezrobotni (27,1%, udział tej grupy zwiększa się z roku na rok). Bezrobotny długotrwale to bezrobotny, pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Długie okresy pozostawania bez pracy mają negatywny wpływ na zdrowie, samopoczucie i niskie poczucie własnej wartości, a także wstrzymują rozwój zawodowy i niosą ryzyko dezaktualizacji umiejętności. Bezrobocie długotrwale generuje ogromne koszty socjoekonomiczne, jeśli chodzi o wydatki na rynek pracy oraz wydatki związane z ubezpieczeniem społecznym.

Tabela 17. Liczba osób oraz udział procentowy -wg czasu pozostawania bez pracy mieszkańców powiatu olkuskiego zarejestrowanych w PUP w latach 2018-2020

	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	I. osób	%	I. osób	%	I. osób	%
Do 1 miesiąca	317	9,1	297	9,0	253	7,2
Od 1 do 3 miesięcy	613	17,7	550	16,7	481	13,6
Od 3 do 6 miesięcy	549	15,8	480	14,6	475	13,5
Od 6 do 12 miesięcy	542	15,6	559	17,0	672	19,1
Od 12 do 24 miesięcy	646	18,6	526	16,0	688	19,5
Powyżej 24 miesięcy	802	23,1	874	26,6	957	27,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

5.6. Przestrzenne rozmieszczenie zjawiska bezrobocia

Największy odsetek osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu stanowiły osoby mieszkające na terenie Gminy Olkusz. Jest to niemal połowa osób zarejestrowanych (48,8% w 2020 roku).

Tabela 18. Udział procentowy i liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Olkuszu w latach 2018-2020

Jednostka	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	Liczba bezrobotnych	%	Liczba bezrobotnych	%	Liczba bezrobotnych	%
Gmina Bolesław	246	7,1	222	6,8	241	6,8
Gmina Bukowno	296	8,5	265	8,1	271	7,7
Gmina Trzyciąż	138	4,0	134	4,1	151	4,3
Gmina Klucze	519	15,0	501	15,2	514	14,6
Gmina Wolbrom	595	17,2	570	17,3	627	17,8
Gmina Olkusz	1675	48,3	1594	48,5	1722	48,8
POWIAT OLKUSKI	3469	100,0	3286	100,0	3526	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

5.7. Formy wsparcia dla osób bezrobotnych

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, realizowane są różne formy aktywizacji bezrobotnych i poszukujących pracy, między innymi: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, formy wspierające podnoszenie kwalifikacji, świadczenia pieniężne, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, prace interwencyjne, prace społeczno-użyteczne, zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 lub osobą zależną, bon stażowy, bon na zasiedlenie, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej.

POŚREDNICTWO PRACY

W 2020 roku liczba osób bezrobotnych które podjęły pracę wyniosła ogółem 2575. Liczba podjęć pracy przez bezrobotnych bez udziału środków z Funduszu Pracy wyniosła 2218, w tym za pośrednictwem PUP 184, a bez pośrednictwa PUP-2034. Podjęcia pracy przez bezrobotnych przy udziale środków z Funduszu Pracy to łącznie 357, w tym prace interwencyjne 108, bon na zasiedlenie-15, podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych 133, bezrobotni skierowani do pracy na stanowiskach, na które wyposażenie lub doposażenie pracodawca otrzymał refundację -50, Inne (program zatrudnienia socjalnego) 51.

SZKOLENIA

W roku 2020 na szkolenia skierowano 18 osób, w tym: 8 osób na szkolenia indywidualne, 10 osób na szkolenia w ramach bonu szkoleniowego. Wszystkie osoby skierowane na szkolenie w 2020r. ukończyły szkolenia, a pracę po szkoleniu podjęło 12 osób.

PORADNICTWO ZAWODOWE

W poradnictwie zawodowym (udzielone informacje i porady) łącznie uczestniczyło 1207 osób, w tym: porady indywidualne – 305 osób, porady grupowe – 19 osób, informacja zawodowa indywidualna - 869 osób, informacja zawodowa grupowa- 14 osób.

FINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO

W roku 2020 r. PUP w Olkuszu zawarł umowy na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego z 40 pracodawcami. W ramach środków z kształcenia ustawicznego w formie kursów skorzystało 211 osób.

Kierunki kształcenia cieszące się największym zainteresowaniem, to: kursy fryzjerskie, kursy z zakresu makijażu, wizażu, kursy dla fizjoterapeutów (kliniczny kurs terapii kręgosłupa LS oraz postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w zespołach bólowych kręgosłupa szyjnego i piersiowego), profesjonalny sprzedawca, profesjonalne zaopatrywanie, kursy z zakresu księgowości , kursy z zakresu grafiki komputerowej (grafika, skład i reklama internetowa), kursy dla kucharzy (nowoczesne techniki kulinarne), kursy prawa jazdy (kat. C, C+E, D), kursy spawacza różnymi metodami, kurs obsługi wózków jezdniowych, kursy dla operatorów sprzętu ciężkiego (operator walca drogowego, operator koparki jednonaczyniowej), uprawnienia energetyczne.

REJESTRACJA OSWIADCZEŃ O POWIERZENIU PRACY CUDZOZIEMCOM I WYDAWANIE ZEZWOLEŃ NA PRACĘ SEZONOWĄ

PUP w Olkuszu rejestruje oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcom oraz wydaje zezwolenia na pracę sezonową.

Liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi wyniosła w 2020 roku 5001, w tym dla obywateli: Ukrainy: 4614, Gruzji: 122, Mołdawii: 46, Białorusi: 170, Rosji 48, Armenii: 1. Liczba zarejestrowanych wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wyniosła 9, w tym wydanych zezwoleń na pracę sezonową wyniosła 5.

INNE DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ PUP W 2020 ROKU:

1. Spotkanie dla osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu z przedstawicielem Wydziału Rekrutacji Wojskowej Komendy Uzuppełnień w Krakowie. Podczas spotkania zostały przedstawione formy służby wojskowej, warunki powoływania do służby a także możliwości rozwoju zawodowego oraz profity z pełnienia służby.
2. Organizacja Tygodnia z Małopolskimi Urzędami Pracy,
3. Spotkanie dla pracodawców powiatu olkuskiego na temat możliwości skorzystania ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego, przeprowadzone przez pracownika Powiatowego Urzędu Pracy w Olkuszu przy współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie.
4. Spotkanie informacyjne pt. „Zostań Żołnierzem Rzeczypospolitej” przeprowadzone przez przedstawiciela WKU w Krakowie
5. Spotkanie z młodzieżą szkolną pt. „Predyspozycje i preferencje zawodowe dla uczniów klas 7 i 8”
6. Przeprowadzenie „Zawodoznawczych warsztatów edukacyjnych” dla uczniów Zespołu Szkół nr 1 w Olkuszu.
7. Przeprowadzenie 10 webinarów (Współczesny rynek pracy, Praca jako wartość, Zawody przyszłości, System edukacji w Polsce, Aktywne poszukiwanie pracy, Planowanie ścieżki zawodowej, Dokumenty aplikacyjne, Rozmowa kwalifikacyjna - autoprezentacja, Prawo pracy, Zakładanie własnej

firmy) dla uczniów III-ich klas Szkoły Branżowej w Wolbromiu. Spotkania zostały przeprowadzone zdalnie z użyciem platformy Classroom.

8. Organizacja Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, w tym zorganizowanie konkursu dla uczniów pt. „Zaprojektuj swój sukces”.

9. Organizacja wydarzeń w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, w tym: przeprowadzenie warsztatów pt. „Będę Przedsiębiorcą” dla około 100 uczniów Zespołu Szkół w Wolbromiu na platformie Classroom, przeprowadzenie warsztatów pt. „Czy jestem przedsiębiorczy” dla około 100 uczniów Zespołu Szkół w Wolbromiu na platformie Classroom, zorganizowanie konkursu na najbardziej innowacyjny produkt.

INSTRUMENTY RYNKU PRACY REALIZOWANE W 2020 ROKU

Instrumenty rynku pracy wspierają podstawowe usługi rynku pracy w aktywizowaniu osób bezrobotnych z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy jak również Europejskiego Funduszu Społecznego.

Powiatowy Urząd Pracy w Olkuszu w 2020r. realizował następujące instrumenty rynku pracy:

1. staże dla bezrobotnych - zawarto 279 umów o zorganizowanie stażu, w ramach, których zaktywizowano 311 osób bezrobotnych;
2. bon stażowy- zawarto 10 umów i skierowano 10 osób;
3. bon na zasiedlenie- zawarto 15 umów;
4. prace interwencyjne- zawarto 110 umów, na które skierowano 108 osób;
5. jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej- udzielono dotacji 133 osobom bezrobotnym; wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy - podpisano 38 umów, a skierowano 50 osób bezrobotnych,
6. prace społecznie użyteczne- zostało skierowanych 17 osób bezrobotnych w ramach 3 porozumień zawartych z: Gminą Olkusz - 3 osoby, Gminą Klucze - 8 osób, Gminą Bolesław - 6 osób;
7. zatrudnienie wspierane- zawarto jedną umowę, w ramach której uczestniczyło 2 osoby;
8. refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do lat 6 lub dzieckiem niepełnosprawnym do lat 7- z tej formy aktywizacji skorzystało 5 osób;
9. refundacja świadczeń integracyjnych - w 2020r. programem zatrudnienia socjalnego objęto 86 uczestników. Część z tych osób była uczestnikami Centrum już w 2019 roku i kontynuowała zajęcia w 2020 roku.

5.8. Projekty aktywizacji osób bezrobotnych realizowane przez powiatowy urząd pracy w Olkuszu

L.p.	Nazwa programu/projektu	Dla kogo?	Od kiedy do kiedy?	Cele programu/projektu
1	<p>„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie olkuskim (VI)”.</p> <p>Projekt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.</p>	<p>Uczestnikami projektu są osoby młode w wieku 18-29 lat bez pracy w tym osoby z niepełnosprawnościami, zarejestrowane w PUP Olkusz jako bezrobotne, w tym w szczególności te, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu.</p>	<p>01.01.2021 – 31.12.2022</p>	<p>Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie olkuskim.</p> <p>W ramach projektu, w latach 2021-2022 objętych zostanie wsparciem łącznie co najmniej 485 osób bezrobotnych z terenu powiatu olkuskiego, z tego:</p> <p>w roku 2021:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stażami – 171 osób 2. dotacjami na rozpoczęcie działalności gosp. – 44 osób 3. bonami na zasiedlenie – 10 osób 4. bonami szkoleniowymi – 5 osób 5. inną formą wynikającą z IPD tzw. „szytą na miarę”, np. prace interwencyjne – 10 osób 6. poradnictwem zawodowym – 171 osób <p>w roku 2022:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stażami – 169 osób 2. dotacjami na rozpoczęcie działalności gosp. – 51 osób 3. bonami na zasiedlenie – 10 osób 4. bonami szkoleniowymi – 5 osób 5. inną formą wynikającą z IPD tzw. „szytą na miarę”, np. prace interwencyjne – 10 osób 6. poradnictwem zawodowym – 169 osób
2	<p>„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie olkuskim (VII)”.</p> <p>Projekt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.</p>	<p>Uczestnikami projektu są osoby bezrobotne w wieku 30 lat i więcej zarejestrowane w PUP Olkusz, należące przynajmniej do jednej z niżej wymienionych grup:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. osoby o niskich kwalifikacjach, 2. osoby długotrwale bezrobotne, 3. osoby powyżej 50 roku życia, 4. osoby z niepełnosprawnościami 	<p>01.01.2021 – 31.12.2022</p>	<p>Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnieniowych osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie olkuskim.</p> <p>W ramach projektu, w latach 2021-2022 wsparciem objętych zostanie łącznie co najmniej 490 osoby bezrobotne z terenu powiatu olkuskiego, z tego:</p> <p>w roku 2021:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. - stażami – 156 osób

L.p.	Nazwa programu/projektu	Dla kogo?	Od kiedy do kiedy?	Cele programu/projektu
		<p>5. kobiety.</p> <p>SŁOWNIK POJĘĆ:</p> <p>1. Osoba o niskich kwalifikacjach to: osoba posiadająca wykształcenie co najwyżej średnie.</p> <p>2. Osoba długotrwale bezrobotna to: osoba bezrobotna nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy. Do okresu 12-tu miesięcy zaliczany jest też okres przed rejestracją w PUP, w czasie którego osoba była bezrobotna i poszukiwała pracy.</p>		<p>2. - dotacjami na rozpoczęcie działalności gosp. – 54 osoby</p> <p>3. - pracami interwencyjnymi – 16 osób</p> <p>4. - szkoleniami – 4 osoby</p> <p>w roku 2022:</p> <p>1. - stażami – 162 osoby</p> <p>2. - dotacjami na rozpoczęcie działalności gosp. – 79 osób</p> <p>3. - pracami interwencyjnymi – 15 osób</p> <p>4. - szkoleniami – 4 osoby.</p> <p>Ponadto każdy bezrobotny uczestnik projektu otrzyma wsparcie w postaci usługi pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.</p>
3	<p>Małopolski Program Regionalny „Firma +1”.</p>	<p>„Firma+1” jest programem, w którym pomoc w zatrudnieniu pracownika otrzymają mikro i mali przedsiębiorcy oraz osoby samozatrudnione.</p> <p>Uczestnikami programu są osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Olkusz, w szczególności: kobiety, osoby długotrwale bezrobotne</p> <p>SŁOWNIK POJĘĆ:</p> <p>Osoba długotrwale bezrobotna to: bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.</p>	<p>01.01.2021 – 31.12.2022</p>	<p>Celem programu jest pomoc w zatrudnieniu pracownika przez mikro i małych przedsiębiorców oraz osoby samozatrudnione.</p> <p>Program stanowi odpowiedź na potrzeby dwóch grup – z jednej strony wspiera osoby bezrobotne w procesie aktywizacji zawodowej, z drugiej jest narzędziem, dzięki któremu małe lokalne firmy zdobędą często pierwszych pracowników.</p> <p>W ramach programu, w latach 2021-2022 objętych zostanie wsparciem łącznie co najmniej 40 osób bezrobotnych z terenu powiatu olkuskiego, z tego:</p> <p>w roku 2021:</p> <p>1. - stażami – 15 osób</p> <p>2. - zatrudnieniem w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy – 5 osób</p> <p>w roku 2022:</p> <p>1. - stażami – 15 osób</p>

L.p.	Nazwa programu/projektu	Dla kogo?	Od kiedy do kiedy?	Cele programu/projektu
				2. - zatrudnieniem w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy – 5 osób
4	<p>Małopolski Program Regionalny „Bumerang – powrót na rynek pracy”.</p>	<p>W ramach programu wsparciem zostaną objęte osoby bezrobotne, w szczególności osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy, osoby młode do 30 r. ż. w tym: absolwenci.</p> <p>SŁOWNIK POJĘĆ:</p> <p>Absolwenci to bezrobotni zarejestrowani w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycie uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych.</p>	01.01.2021 – 31.12.2022	<p>Program stanowi odpowiedź na szczególną sytuację na rynku pracy, jaka powstała w wyniku COVID-19. Wybuch epidemii i związane z tym ograniczenia w funkcjonowaniu przedsiębiorstw i instytucji wpłynęły na wzrost poziomu bezrobocia w Małopolsce. Zmiany na rynku pracy spowodowane epidemią COVID-19 ukierunkowały potrzebę realizowania wsparcia dla osób, które utraciły w ostatnim czasie pracę z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy oraz dla bezrobotnych, którzy najbardziej odczuwają negatywne skutki kryzysu.</p> <p>Celem programu jest wsparcie osób bezrobotnych, które utraciły pracę, w tym w szczególności osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy i osób młodych do 30 r.ż., a także absolwentów.</p> <p>W ramach programu, w latach 2021-2022 objętych zostanie wsparciem łącznie co najmniej 11 osób bezrobotnych z terenu powiatu olkuskiego, z tego:</p> <p>w roku 2021: - stażami – 6 osób</p> <p>w roku 2022: - stażami – 5 osób</p>

5.9. WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA RYNKU PRACY

Wspieranie osób niepełnosprawnych na rynku pracy odbywa się poprzez jednorazowe dofinansowania rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub podjęcia działalności w formie spółdzielni socjalnej. W 2020 roku zwrot kosztów na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymały 2 osoby. Natomiast w 2020 roku złożono 8 wniosków na 9 stanowisk pracy o zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych, które zaopatrzone pozytywnie.

6. ZDROWIE

Zdrowie jest jedną z podstawowych wartości w życiu człowieka, chronioną przez państwo poprzez narzędzia polityki społecznej w zakresie ochrony zdrowia, stanowi ono wartość indywidualną, ale również dobro społeczne, postrzegane jest jako kapitał i najlepsza inwestycja. Zdrowe społeczeństwo jest wizytówką samorządu lokalnego, dlatego dobrze funkcjonująca, odpowiadająca potrzebom społeczności lokalnej opieka zdrowotna jest priorytetem całej polityki społecznej. Planowanie społeczne w obszarze polityki zdrowotnej wymaga rzetelnej, profesjonalnej diagnozy sytuacji zdrowotnej mieszkańców, jak również analizy dostępności usług medycznych, w tym specjalistycznych w powiecie olkuskim.

W powiecie olkuskim funkcjonują placówki medyczne, które realizują świadczenia w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz podmioty prywatne działające komercyjnie. Wg informatora medycznego⁵ na terenie powiatu działają:

1. w Gminie Bolesław:
 - 1) Centrum Medyczne BOLMED (od 01.01.2022 roku),
 - 2) Gabinet Rehabilitacji „Nasze Zdrowie”,
 - 3) Kamiliańskie Centrum Opiekuńczo-Lecznicze w Hutkach
 - 4) Ośrodek Opiekuńczy EDEN II w Laskach
2. w Gminie Bukowno:
 - 1) [Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna](#)
 - 2) [Medbuk Sp. z o.o.](#)
 - 3) [Zakład Opiekuńczo Leczniczy](#)
 - 4) [Zakład Rehabilitacyjny](#)
 - 5) filia [Przychodni Wielospecjalistycznej w Wolbromiu](#)
3. w Gminie Klucze
 - 1) [Dom Dla Seniora "Na Leśnej"](#)
 - 2) [Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ZDROWIE" Sp. z o.o.](#)
 - 3) [Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Medyczny - Jaroszwiec](#)
 - 4) [Wojewódzki Szpital Chorób Płuc i Rehabilitacji](#)
 - 5) [Zespół Przychodni Poradni Specjalistycznych](#)
4. w Gminie Olkusz:
 - 1) [Centerdent](#)
 - 2) [Centrum Medyczne APOMED Filia nr 3](#)
 - 3) [Centrum Medyczne S5](#)

⁵ Opieka medyczna.info

- 4) [Centrum Opieki Medycznej ESKULAP s.c.](#)
 - 5) [CudMed Olkuskie Centrum Rehabilitacji](#)
 - 6) [Inter-Med Olkusz](#)
 - 7) [Lekarsko-Dentystyczny NZOZ "DENMED"](#)
 - 8) [Medica,](#)
 - 9) [Medycyna Paliatywna Nowy Szpital w Olkuszu](#)
 - 10) [N. Z.O. Z. "Janmed"](#)
 - 11) [Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Amimed" Sp. z o.o.](#)
 - 12) [Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "DERM-CENTRUM" BIS](#)
 - 13) [Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "hypermed" - centrum stomatologiczno-medyczne](#)
 - 14) [Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "OKO-TEST" Diagnostyka i Chirurgia Oka](#)
 - 15) [Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej GAL-MED](#)
 - 16) [Niepubliczny Zakład Opiekuńczo-Leczniczy "Pomorzany"](#)
 - 17) [NZOZ CENTRUM STOMATOLOGICZNE "MAGDENT"](#)
 - 18) [NZOZ Pro Familia](#)
 - 19) [Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olkuszu](#)
 - 20) [Przychodnia "OLMED" Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej](#)
 - 21) [Przychodnia "SANA-MED"](#)
 - 22) [Przychodnia Wielospecjalistyczna Nowy Szpital w Olkuszu](#)
 - 23) [Specjalistyczna Opieka Domowa - Oddział Małopolski](#)
 - 24) [Specjalistyczne Centrum Psychoterapii i Rozwoju Osobistego](#)
 - 25) [Szpitalnictwo Nowy Szpital w Olkuszu](#)
 - 26) [Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy "Zacisze"](#)
5. w Gminie Trzyciąż
- 1) [Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Trzyciążu](#)
6. w Gminie Wolbrom
- 1) [Bmg Clinic](#)
 - 2) [Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej artDENT](#)
 - 3) [NZOZ REH-MED Wolbrom](#)
 - 4) [Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Wolbromiu Zakład Leczniczy](#)
 - 5) [Przychodnia Wielospecjalistyczna w Wolbromiu](#)
 - 6) [Praktyka Lekarza Rodzinnego w Dłużcu, Łobzowie, Wierzchowisku i Zarzeczu.](#)

Wg danych z Głównego Urzędu Statystycznego na terenie powiatu olkuskiego w 2020 roku znajdowało się 49 podmiotów ambulatoryjnych–przychodni świadczących podstawową i specjalistyczną opiekę zdrowotną.

Tabela 19. Przychodnie w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w powiatach woj. małopolskiego w latach 2018-2020

Nazwa	przychodnie ogółem			przychodnie na 10 tys. ludności		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
MAŁOPOLSKIE	1 976	1 924	1 966	6	6	6

Nazwa	przychodnie ogółem			przychodnie na 10 tys. ludności		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Powiat bocheński	54	54	50	5	5	5
Powiat brzeski	54	54	53	6	6	6
Powiat chrzanowski	62	57	56	5	5	5
Powiat dąbrowski	19	19	19	3	3	3
Powiat gorlicki	56	50	54	5	5	5
Powiat krakowski	128	124	129	5	4	5
Powiat limanowski	67	62	62	5	5	5
Powiat miechowski	22	23	23	4	5	5
Powiat nowosądecki	93	87	88	4	4	4
Powiat nowotarski	76	74	77	4	4	4
Powiat olkuski	50	49	49	4	4	4
Powiat oświęcimski	68	71	63	4	5	4
Powiat proszowicki	24	23	23	6	5	5
Powiat suski	37	36	36	4	4	4
Powiat tarnowski	82	78	79	4	4	4
Powiat tatrzański	33	35	37	5	5	5
Powiat wadowicki	57	55	56	4	3	4
Powiat wielicki	54	56	59	4	4	5
Powiat m. Kraków	696	686	711	9	9	9
Powiat m. Nowy Sącz	70	69	72	8	8	9
Powiat m. Tarnów	79	70	75	7	6	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

7. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy. Praca z rodziną biologiczną należy do zadań własnych gmin, a pieczę zastępczą organizuje powiat.

Ważne jest, aby położyć szczególny nacisk na pracę z rodziną biologiczną, przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, bowiem umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno być ostatecznością. Gminy powinny wykorzystać wszystkie możliwe formy wsparcia dla rodzin biologicznych, nieradzących sobie opiekuńczo - wychowawczo. W przypadku, kiedy rodzice nie wypełniają prawidłowo swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dochodzi do zaniedbań, a rolą państwa jest pomoc rodzinie i stworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dziecka. Taka pomoc, może odbywać się w formie pracy z rodziną lub pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Oprócz tego, rodziny wymagające pomocy mogą zostać objęte pomocą asystenta. Asystent prowadzi pracę z rodziną poprzez realizację planu pracy we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, udzielanie pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny – zwłaszcza w prowadzeniu gospodarstwa domowego, udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych oraz wspieranie aktywności społecznej rodziny,

udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, motywowanie do udziału w zajęciach grupowych mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, udzielanie wsparcia dzieciom, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówki wsparcia dziennego współpracują z rodzicami, opiekunami prawnymi a także placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Pobyt w placówce jest dobrowolny i bezpłatny. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

W sytuacji, gdy dziecko pozbawione zostało opieki rodzicielskiej, należy mu zapewnić opiekę w pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku, o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. W myśl w/w ustawy, piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej (rodzina zastępcza) i instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze). Rodzinna piecza zastępcza jest formą zapewnienia opieki dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Realizacja zadań przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikających z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka
2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej
3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka
4. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby
5. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych
6. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi
7. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
8. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

9. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
10. Prowadzenie działalności diagnostyczno–konsultacyjnej której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.
11. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka
12. Zapewnianie rodzicom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.
13. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukania dla nich rodzin przysposabiających.
14. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.
15. Zgodnie z art. 77 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
16. Wytaczanie na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej powództwa
17. Zasądzenie świadczeń alimentacyjnych.

Dane dotyczące liczby rodzin zastępczych oraz dzieci przebywających w tych rodzinach dotyczą stanu na dzień 31.12.2018-31.12.2020 roku i pochodzą z informacji i sprawozdań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu. Dane dotyczące rodzin, które były objęte pomocą asystenta rodziny pochodzą ze sprawozdań ocena zasobów pomocy społecznej otrzymanych od ośrodków pomocy społecznej z każdej gminy.

7.1. RODZINY ZASTĘPCZE

Na terenie powiatu olkuskiego funkcjonują rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe oraz pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, a także Rodzinny Dom Dziecka. W latach 2018-2020 liczba rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem zmniejszyła się z 70 do 63. Liczba rodzin zastępczych niezawodowym pozostawała na podobnym poziomie, wynosząc w 2018 i 2020 roku 16 (w 2019 roku 17). Liczba rodzin zastępczych zawodowych zmniejszyła się z 7 do 5.

Tabela 20. Rodziny zastępcze na terenie powiatu olkuskiego w latach 2018-2020, wg typu i miejscowości

Powiat Olkuski	Liczba rodzin spokrewnionych z dzieckiem			Liczba rodzin zastępczych niezawodowych			Liczba rodzin zastępczych zawodowych			Liczba rodzin zastępczych specjalistycznych (S), pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (P) i Rodzinne Domy Dziecka (R)		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Gmina Bolesław	6	6	6	1	1	1	2	1	0	1 (P)	1 (P)	1 (P)
Gmina Bukowno	9	8	7	1	3	4	2	2	2	0	0	0
Gmina Trzyciąż	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gmina Klucze	13	10	6	2	1	0	1	1	1	0	0	0
Gmina Wolbrom	10	9	7	4	4	4	0	0	0	0	0	0
Gmina Olkusz	32	34	36	8	8	7	2	3	2	1(R)	1(R)	1(R)
Powiat Olkuski	70,0	68	63,0	16	17	16	7	7	5	2	2	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR

W 2020 roku Organizator Rodzinnej Pieczy zastępczej zatrudniał dwóch Koordynatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Każdy koordynator miał pod opieką nie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka.

W 2020 roku Zespół ds. Pieczy Zastępczej prowadził działania mające na celu promocję rodzicielstwa zastępczego. Rozpowszechniono plakaty, w prasie ukazały się ogłoszenia, jest prowadzona promocja on -line.

W 2020 roku PCPR realizował rządowy program „Dobry start”, dzięki któremu przyznano 125 jednorazowych świadczeń dla rodzin zastępczych na dziecko rozpoczynające rok szkolny.

7.2. POMOC DLA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW Z PIECZY ZASTĘPCZEJ I POMOCY SPOŁECZNEJ

Osoba, która osiągnęła pełnoletniość w rodzinie zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy zostaje objęta pomocą pieniężną mającą na celu jej życiowe

usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomoc wynikającą z różnych przepisów.

Łączna liczba osób pełnoletnich pozostających pod opieką PCPR i pobierających świadczenia w 2020 roku wyniosła 110 osób.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki otrzymała 1 osoba, pomoc na usamodzielnianie przyznano również 1 osobie opuszczającej młodzieżowy ośrodek wychowawczy, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej przyznano 2 osobom opuszczającym młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Udzielano w miarę zgłoszonych potrzeb również pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomoc na usamodzielnianie przyznano 17 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych oraz 2 wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc na zagospodarowanie przyznano 16 pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych oraz 4 wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc na kontynuowanie nauki otrzymywało 47 osób, w tym: 20 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i 27 wychowanków rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

W roku 2020 objęto pomocą 49 pełnoletnich wychowanków, którzy kontynuując naukę, pozostali na dotychczasowych zasadach pod bezpośrednią opieką rodzin, które pełniły funkcję rodzin zastępczych.

Tabela 21. Liczba osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze w powiecie olkuskim w latach 2018-2020, wg gmin

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
Gmina Olkusz	4	1	3
Gmina Wolbrom	2	2	1
Gmina Bolesław	0	0	1
Gmina Bukowno	2	0	1
Gmina Klucze	0	0	0
Gmina Trzyciąż	0	1	1
Łącznie powiat olkuski	8	4	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

7.3. ASYSTENT RODZINY

Rodziny mające problem opiekuńczo - wychowawczy mogą otrzymać pomoc w formie asystenta rodziny. Asystent prowadzi pracę z rodziną poprzez realizację planu pracy we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, udzielaniem pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny – zwłaszcza w prowadzeniu gospodarstwa domowego, udzielaniem pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych oraz wspieraniem aktywności społecznej rodziny, udzielaniem pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, udzielanie

wsparcia dzieciom, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Dane wskazują, że w skali powiatu zmniejsza się liczba rodzin objętych asystentem rodziny. O tym czy istnieje zapotrzebowanie na usługi asystenta, będzie świadczyć liczba rodzin, które mają problemy opiekuńczo-wychowawcze. Takie dane przedstawiono w kolejnym rozdziale.

Tabela 22. Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny w powiecie olkuskim w latach 2018-2020

L. rodzin	2018		2019 rok		2020 rok	
	liczba rodzin	%	liczba rodzin	%	liczba rodzin	%
Gmina Bolesław	7	8,0	7	8,9	6	7,9
Gmina Bukowno	9	10,2	9	11,4	9	11,8
Gmina Trzyciąż	3	3,4	5	6,3	4	5,3
Gmina Klucze	24	27,3	18	22,8	12	15,8
Gmina Wolbrom	19	21,6	14	17,7	15	19,7
Gmina Olkusz	26	29,5	26	32,9	30	39,5
Powiat Olkusi	88	100,0	79	100,0	76	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR

8. ZJAWISKA I PROBLEMY W POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania pomocy społecznej w gminach wchodzących w skład powiatu olkuskiego wykonuje 6 ośrodków pomocy społecznej. Do zadań ośrodków pomocy społecznej należy udzielanie pomocy osobom, rodzinom i grupom społecznym, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Do pomocy osobom/rodzinom wymagającym wsparcia społecznego w rozwiązywaniu ich problemów Ustawodawca (Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku) upoważnił ośrodki pomocy społecznej oraz określił zadania tych ośrodków względem mieszkańców, których należy wesprzeć świadczeniami socjalnymi oraz pracą socjalną. Osoby/rodziny ubiegające się o świadczenia z pomocy społecznej, w tym wsparcie finansowe (udzielenie zasiłku w postaci pomocy finansowej) powinny spełniać warunki określone w Ustawie o pomocy społecznej. Mowa tu o narzuconym przez Ustawodawcę kryterium dochodowym na osobę w gospodarstwie domowym w rozumieniu ustawy oraz kryterium dochodowym na osobę samotnie prowadzącą gospodarstwo domowe. Ustawodawca określił również inne przesłanki, które uprawniają do korzystania z systemu pomocy społecznej – zostały wskazane przyczyny przyznania pomocy. Innymi słowy, Ustawodawca określił problemy społeczne, które uprawniają do korzystania ze świadczeń socjalnych.

Zgodnie z art. 7 Ustawy o pomocy społecznej udzielana jest pomoc osobom/rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia
5. niepełnosprawności;

6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
10. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
11. (uchylony)
12. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
13. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
14. alkoholizmu lub narkomanii;
15. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
16. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

8.1. POWODY PRYZNAWANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Kolejnym elementem przeprowadzonej diagnozy jest próba określenia, w jakim stopniu odnotowane w ustawie o pomocy społecznej dysfunkcje i problemy społeczne dotykały mieszkańców powiatu olkuskiego. Dokonana analiza problemów społecznych polegała na opisie głównych dysfunkcji rodzin korzystających z pomocy społecznej w podziale na miejsce zamieszkania tych rodzin w gminach powiatu olkuskiego w latach 2018-2020.

Ubóstwo

Kwestia ubóstwa – jego zasięgu, przyczyn, konsekwencji i sposobów przeciwdziałania – jest jednym z najpoważniejszych wyzwań rozwojowych współczesnego świata. Ustawa o pomocy społecznej definiuje ten termin jako nieosiągnięcie określonego kryterium dochodowego, co oznacza w praktyce biedę i brak możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb. Niewątpliwie, jest to również jedna z podstawowych przyczyn ubiegania się o pomoc społeczną dla rodzin.

Łączna liczba rodzin, które otrzymały pomoc z tego tytułu w powiecie olkuskim wynosiła w 2020 roku 889 rodzin. Analiza danych wskazała zmniejszanie się liczby rodzin ubogich w badanym czasookresie 2018-2020.

Tabela 23. Liczba rodzin oraz udział procentowy rodzin, w których występuje problem ubóstwa. Ośrodki Pomocy Społecznej powiatu olkuskiego w latach 2018-2020

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Gmina Bolesław	102	87	79
Gmina Bukowno	106	109	102
Gmina Trzyciąż	56	54	56
Gmina Klucze	282	275	249
Gmina Wolbrom	199	168	136
Gmina Olkusz	270	265	267
Powiat Olkuski	1015	958	889

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MPRiPS

Bezrobocie

Bezrobocie to problem społeczny, który należy uznać za systemowy. Przenosi się on na wszystkie sfery życia społecznego i rodzinnego. U bezrobotnego, zwłaszcza u długotrwale bezrobotnego obniża się poczucie własnej wartości, zmniejsza się motywacja do działania w tym do poszukiwania pracy oraz wzmagają się bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wpływa także na stan zdrowia psychicznego takiej osoby. Bezrobocie w rodzinie powoduje zmniejszenie dochodów członków rodziny co powoduje, że problem ten występuje zazwyczaj łącznie z ubóstwem. Wg danych, łączna liczba rodzin, które otrzymały pomoc z ośrodków pomocy społecznej w powiecie olkuskim z tytułu bezrobocia wyniosła w 2020 roku -702 rodziny. Liczba rodzin w czasookresie 2018-2020 zmniejszyła się.

Tabela 24. Udział procentowy rodzin, w których występuje problem bezrobocia. Ośrodki Pomocy Społecznej powiatu olkuskiego w latach 2018-2020

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Gmina Bolesław	71	65	57
Gmina Bukowno	105	98	98
Gmina Trzyciąż	18	13	16
Gmina Klucze	195	194	160
Gmina Wolbrom	168	139	118
Gmina Olkusz	289	264	253
Powiat Olkusi	846	773	702

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MPRiPS

Niepełnosprawność

Niepełnosprawność w niniejszej analizie jest rozumiana jako przyczyna ubiegania się o pomoc społeczną, bowiem istnieje wiele definicji niepełnosprawności w nauce i prawie. Poniższy tekst opiera się na danych zastanych, jakimi dysponują ośrodki pomocy społecznej wykazujące rodziny, w których występują osoby niepełnosprawne starające się o pomoc społeczną.

Liczba rodzin, którym pomoc społeczna udzieliła pomocy i w których występował problem niepełnosprawności, łącznie w powiecie olkuskim wyniosła 800. Nastąpiło zmniejszenie się liczby tych rodzin w czasookresie 2018-2020.

Tabela 25. Liczba rodzin, w których występuje problem niepełnosprawności. Ośrodki Pomocy Społecznej pow. olkuskiego latach 2018-2020

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Gmina Bolesław	88	79	72
Gmina Bukowno	54	52	42
Gmina Trzyciąż	38	37	36
Gmina Klucze	182	184	175

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Gmina Wolbrom	249	232	190
Gmina Olkusz	277	254	285
Powiat Olkusi	888	838	800

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MPRiPS

Długotrwała lub ciężka choroba

Istotnym powodem korzystania ze świadczeń ośrodków pomocy społecznej jest również długotrwała choroba, określana z medycznego punktu widzenia jako choroba przewlekła. Natężenia występowania tego problemu społecznego było również wysokie w powiecie olkuskim, a jego skutki są dużo trudniejsze do wyeliminowania (niż np. bezrobocie), ponieważ w znacznie mniejszym stopniu zależą od samej osoby, a ponadto wymagają znacznych nakładów finansowych przez dłuższy czas. W wielu przypadkach długotrwała choroba utrzymuje się latami i kończy się zaliczeniem osoby do stopnia niepełnosprawności przez organy do tego uprawnione.

W powiecie olkuskim, łączna liczba rodzin, które były beneficjentami ośrodków pomocy społecznej i korzystały z pomocy z tego tytułu wynosiła w 2020 roku 847.

Tabela 26. Liczba rodzin w których występuje problem długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ośrodki Pomocy Społecznej powiatu olkuskiego w latach 2018-2020

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Gmina Bolesław	110	93	87
Gmina Bukowno	63	72	68
Gmina Trzyciąż	50	50	48
Gmina Klucze	228	268	266
Gmina Wolbrom	229	232	184
Gmina Olkusz	158	151	194
Powiat Olkusi	838	866	847

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MPRiPS

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (ogółem)

Bezradność opiekuńczo-wychowawcza rodzin, wiąże się z innymi problemami społecznymi. Jest to zatem niejako skutek uzależnień, przemocy w rodzinie, niepełnosprawności któregoś z członków rodziny bądź też może być przyczyną niedojrzałości emocjonalnej, problemów wychowawczych czy konfliktów i trudności adaptacyjnych. Ważnym zagadnieniem staje się w tej sytuacji opieka nad dziećmi, w czasie rozwiązywania tych problemów. Bezradność ta bowiem, często jest skutkiem odbierania dzieci z rodzin biologicznych i umieszczania ich w formach rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba rodzin, w których występował problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w powiecie wyniosła 346 w 2020 roku

Tabela 27. Liczba rodzin, w których występuje problem bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. Ośrodki Pomocy Społecznej powiatu olkuskiego w latach 2018-2020

	2018 rok	2019 rok	2020 rok
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Gmina Bolesław	33	26	23
Gmina Bukowno	27	25	17
Gmina Trzyciąż	14	13	11
Gmina Klucze	50	47	33
Gmina Wolbrom	148	234	204
Gmina Olkusz	78	65	58
Powiat Olkuski	350	410	346

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPRIPS

Przemoc w rodzinie

Problem przemocy w rodzinie jest wyjątkowo trudny, ponieważ u jego podstaw leży więź rodzinna oraz wartości, którymi rodzina się kieruje. Ważna jest tu zatem pomoc psychologiczna dla tych rodzin, profilaktyka i terapia rodziny oraz edukacja, która powinna być skierowana nie tylko do służb przeciwdziałających zjawisku przemocy, ale również do społeczeństwa – promocja instytucji i organów zajmujących się zawodowo tym zjawiskiem. Jednym z czynników powodujących przemoc w rodzinie są uzależnienia - głównie od alkoholu.

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej lub ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.
- 5) (uchylony)
- 6) (uchylony)

Środki na realizację zadań, o których mowa w ust. 1, zapewnia budżet państwa.

Definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, posiada brzmienie: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Problem przemocy- realizacja zadań przez ośrodki pomocy społecznej

Liczba rodzin, które zwróciły się o pomoc społeczną z powodu występującej przemocy domowej w powiecie wyniosła w 2020 roku 9 (dane pochodzą z Ośrodków Pomocy Społecznej – liczba rodzin, którym udzielono świadczenia). Zdecydowanie zmniejszyła się ta liczba w porównaniu z 2018 rokiem, w którym wyniosła 23.

Ośrodki pomocy społecznej prowadzą statystyki dotyczące liczby rodzin, które są objęte procedurą „Niebieskie Karty”. Łącznie w 2020 roku tą procedurą objęto 247 rodziny, z czego najwięcej było objętych w Gminie Olkusz.

Tabela 28. Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" w gminach powiatu olkuskiego w latach 2019-2020

	2019 rok	2020 rok
Gmina Bolesław	5	4
Gmina Bukowno	11	11
Gmina Trzyciąż	14	10
Gmina Klucze	43	40
Gmina Wolbrom	74	54
Gmina Olkusz	112	128
Powiat olkuski	259	247

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Problem przemocy – realizacja zadań własnych powiatu zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

W ramach „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy na lata 2016-2021” Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu realizowało szereg działań w 2020 roku, do których należały:

- 1) W Punkcie Interwencji Kryzysowej zorganizowano warsztaty pracy z rodziną, w ramach których Konsultant ds. pracy z rodziną prowadził m.in. treningi dla rodzin oraz konsultacje specjalistyczne. Wzięło w nich udział 14 rodzin

2) Poszerzono zakres form pomocy dla osób uwięzanych w przemoc lub zagrożonych przemocą w rodzinie – zawarto porozumienie pomiędzy Domem Pomocy Społecznej w Olkuszu, a Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu, w sprawie udostępnienia PCPR części pomieszczeń w budynku DPS w celu jego wykorzystania na potrzeby realizacji zadania wynikającego z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (art. 6 ust.3, pkt 4) oraz ustawy o pomocy społecznej (art.47, ust.3)⁶

3) Przyjęto zarządzeniem procedurę umieszczania osób doświadczających przemocy w specjalistycznym ośrodku wsparcia.

Problem Przemocy – realizacja zadań wynikających z krajowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2014-2020

Na terenie powiatu olkuskiego działa Punkt Interwencji Kryzysowej, który oferuje już od 2005 roku poradnictwo specjalistyczne, w tym konsultacje prawne, pomoc i wsparcie psychologiczne, psychoterapię oraz elementy terapii indywidualnej i rodzinnej. W 2020 roku pomocą objęto 120 rodzin, w tym 169 osób.

Na terenie powiatu w 2020 roku działały dwa telefony informacyjno-interwencyjne dla osób znajdujących się z kryzysie oraz uwięzanych w przemoc.

PCPR prowadził działania informacyjno-edukacyjne poprzez: upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy na stronie internetowej, dystrybucję plakatów, ulotek, broszur. Prowadzono również działania profilaktyczne skierowane do osób zarówno doznających przemocy jak i zagrożonych przemocą w rodzinie i świadków przemocy.

Ponadto podjęto współpracę z parafiami z terenu powiatu olkuskiego w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie do programów przedmażeńskich.

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu brało udział w organizowaniu i prowadzeniu oddziaływań w stosunku do osób stosujących przemoc. PCPR realizuje to zadanie od 2007 roku. W 2020 roku prowadzone były dwie edycje oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych- łącznie skierowano 34 osoby. ⁷Corocznie ilość kierowanych osób na oddziaływania korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie wzrasta. Najczęściej są to osoby skierowane postanowieniem lub wyrokiem sądu lub przez Zespoły Interdyscyplinarne. Zdarza się również, że osoby zgłaszają się same, jest to jednak zjawisko rzadkie. Zauważono zapotrzebowania na programy psychologiczno – terapeutyczne dla sprawców przemocy w rodzinie.

9. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej jest jednym z podstawowych mierników ocenianych działań podejmowanych przez Policję. Działania muszą być oparte o współpracę

⁶ Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu za 2020 rok, str 18

⁷ Podczas pandemii, w 2020 roku nastąpiły utrudnienia w realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego, wiele zadań zostało przeniesionych na 2021 rok.

wszystkich instytucji, organizacji i podmiotów uczestniczących i odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa, a w szczególności samorządów terytorialnych, społeczności lokalnych, organizacji pozarządowych i wymiaru sprawiedliwości.

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie powiatu olkuskiego odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Olkuszu. Jednostkami podległymi KPP na terenie powiatu są Komisariaty Policji w Bukownie, Kluczach i Wolbromiu.

Wg danych KPP ogólna liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa kryminalne wyniosła:

- 1) KP Bukowno – 467
- 2) KP Klucze – 378
- 3) KP Wolbrom – 570
- 4) KPP Olkusz – 2077

z czego liczba stwierdzonych przestępstw to:

- 1) KP Bukowno – 425
- 2) KP Klucze – 356
- 3) KP Wolbrom – 516
- 4) KPP Olkusz – 1983

Sprawy z art. 148 kk (zabójstwo) prowadzone są w KPP w Olkuszu i w analizowanym okresie takich zdarzeń było 3 z czego stwierdzonych 2. Natomiast pod względem ich występowania zdarzenia te odnotowano na terenie:

- 1) KP Wolbrom – 1
- 2) KPP Olkusz – 2

Postępowań przygotowawczych o przestępstwo udziału w bójce lub pobiciu –

- 1) KP Bukowno – 7
- 2) KP Klucze – 5
- 3) KP Wolbrom – 13
- 4) KPP Olkusz – 20

z czego liczba stwierdzonych przestępstw to:

- 1) KP Bukowno – 5
- 2) KP Klucze – 4
- 3) KP Wolbrom – 4
- 4) KPP Olkusz – 16

Postępowań przygotowawczych w sprawach o zgwałcenie – sprawy prowadzone z art. 197 kk prowadzone są w KPP w Olkuszu. Takich zdarzeń w analizowanym okresie było 10 z czego stwierdzonych 4. Natomiast pod względem ich występowania zdarzenia te odnotowano na terenie:

- 1) KP Bukowno – 1
- 2) KP Klucze – 1
- 3) KP Wolbrom – 1
- 4) KPP Olkusz – 7

Postępowań przygotowawczych o przestępstwa kradzieży odnotowano:

- 1) KP Bukowno – 72
- 2) KP Klucze – 55
- 3) KP Wolbrom – 74
- 4) KPP Olkusz – 391

z czego liczba stwierdzonych przestępstw to:

- 1) KP Bukowno – 70
- 2) KP Klucze – 51
- 3) KP Wolbrom – 74
- 4) KPP Olkusz – 362

Postępowań przygotowawczych o przestępstwa kradzieży z włamaniem –

- 1) KP Bukowno – 52
- 2) KP Klucze – 22
- 3) KP Wolbrom – 46
- 4) KPP Olkusz – 186

z czego liczba stwierdzonych przestępstw to:

- 1) KP Bukowno – 58
- 2) KP Klucze – 24
- 3) KP Wolbrom – 97
- 4) KPP Olkusz – 335

Postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą odnotowano:

- 1) KP Bukowno – 15
- 2) KP Klucze – 34
- 3) KP Wolbrom – 44
- 4) KPP Olkusz – 117

z czego liczba stwierdzonych przestępstw to:

- 1) KP Bukowno – 7
- 2) KP Klucze – 25
- 3) KP Wolbrom – 24
- 4) KPP Olkusz – 80

Postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa narkotykowe:

- 1) KP Bukowno – 18
- 2) KP Klucze – 19
- 3) KP Wolbrom – 18
- 4) KPP Olkusz – 131

z czego liczba stwierdzonych przestępstw to:

- 1) KP Bukowno – 18
- 2) KP Klucze – 22
- 3) KP Wolbrom – 27
- 4) KPP Olkusz – 235

Postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa drogowe –

- 1) KP Bukowno – 87
- 2) KP Klucze – 60
- 3) KP Wolbrom – 122
- 4) KPP Olkusz – 297

z czego liczba stwierdzonych przestępstw to:

- 1) KP Bukowno – 88
- 2) KP Klucze – 60
- 3) KP Wolbrom – 126

10. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Współczesne ujęcie niepełnosprawności można rozważać w ramach podejścia medycznego oraz społecznego. W modelu medycznym bariery doświadczane przez osoby niepełnosprawne stanowią konsekwencje choroby lub uszkodzenia, a przyczyna niepełnosprawności jest lokowana w jednostce. W ujęciu społecznym bariery są skutkiem ograniczeń w sferze społecznej lub ekonomicznej (w tym w dostępie do rynku pracy). Ujęcie łączące podejście medyczne i społeczne znalazło odzwierciedlenie w kluczowych aktach prawnych w obszarze niepełnosprawności. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. W ramach systemu rentowego nie używa się natomiast pojęcia niepełnosprawność. Operuje się pojęciami niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji – można więc mówić w tym przypadku o podejściu ściśle społecznym, które koncentruje się na możliwości wypełniania ról zawodowych w kontekście możliwości samodzielnego utrzymania się jednostki.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych koncentruje się na rehabilitacji osób niepełnosprawnych. W myśl tej ustawy, rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

W tej samej ustawie Ustawodawca wskazuje na trzy stopnie niepełnosprawności:

1. Znaczny - zalicza się do niego osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
2. Umiarkowany – zalicza się do niego osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób, w celu pełnienia ról społecznych
3. Lekki - zalicza się do niego osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych, z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną, o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r. poz. 1110 ze zm.) rozróżnia się symbole przyczyny niepełnosprawności:

1. 01-U – upośledzenie umysłowe,
2. 02-P – choroby psychiczne,
3. 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
4. 04-O – choroby narządu wzroku,
5. 05-R – upośledzenie narządu ruchu,
6. 06-E – epilepsja,
7. 07-S – choroby układu oddechowego i krążenia,
8. 08-T – choroby układu pokarmowego,
9. 09-M – choroby układu moczowo-płciowego,
10. 10-N – choroby neurologiczne,
11. 11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,
12. 12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe.

Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu odzwierciedla rozpoznanie uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej dziecka.⁸

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Olkuszu przekazał dane statystyczne na temat wydanych orzeczeń. Łącznie liczba wydanych orzeczeń dla osób do 16 roku życia w 2020 roku wyniosła 164. Z kolei liczba wydanych orzeczeń dla osób powyżej 16 roku życia wyniosła 1657. Dane zawarto w tabelach. Należy zauważyć, iż w 2020 roku był rokiem stanu pandemii Covid 19. Mniejsza liczba spraw wiąże się z nasiloną kampanią Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych informującą, że nie ma obowiązku składania ponownych wniosków. Duża liczba wniosków, która złożona została za 2020r to wnioski nie o kontynuację orzeczenia a wnioski pierwszorazowe, gdzie osoby nie posiadały lub utraciły status niepełnosprawności.

Tabela 29. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Olkuszu w latach 2018-2020

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności osobom do 16 roku życia						
Płeć	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Dziewczęta	47	33,8	54	36,5	60	36,6
Chłopcy	92	66,2	94	63,5	104	63,4
Razem	139	100,0	148	100,0	164	100,0
Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności osobom powyżej 16 roku życia						
Płeć	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Kobiety	867	50,1	648	35,3	824	49,7

⁸ <http://www.niepelnosprawni.gov.pl>

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności osobom do 16 roku życia						
Płeć	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Mężczyźni	862	49,9	1189	64,7	833	50,3
Razem	1729	100	1837	100	1657	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Pierwszym obszarem zainteresowań badawczych była liczba wydanych orzeczeń ze względu na przyczynę wydania orzeczenia. Prezentuje ten fakt społeczny poniższa tabela, dotycząca wydanych orzeczeń dla osób powyżej 16 roku życia.

Tabela 30. Liczba wydanych orzeczeń osobom powyżej 16 roku życia ze względu na symbol przyczyny niepełnosprawności w powiecie olkuskim w latach 2018-2020

SYMBOL	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	I. orzeczeń	%	I. orzeczeń	%	I. orzeczeń	%
01-U	32	1,9	30	1,6	35	2,1
02-P	168	9,7	155	8,4	167	10,1
03-L	24	1,4	25	1,4	29	1,8
04-O	36	2,1	28	1,5	39	2,4
05-R	447	25,9	488	26,6	397	24,0
06-E	33	1,9	25	1,4	32	1,9
07-S	331	19,1	372	20,3	310	18,7
08-T	64	3,7	109	5,9	78	4,7
09-M	130	7,5	150	8,2	120	7,2
10-N	352	20,4	348	18,9	362	21,8
11-I	101	5,8	101	5,5	75	4,5
12-C	11	0,6	6	0,3	13	0,8
	1729	100,0	1837	100,0	1657	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. orzekania o Niepełnosprawności

Analiza danych wskazuje, że w latach 2018-2020 najczęstszym powodem wydawania orzeczeń o niepełnosprawności były choroby narządów ruchu. Odsetek osób z tym zespołem chorobowym wynosił 24,0% w 2020 roku. Drugim z kolei powodem przyznawania niepełnosprawności były choroby neurologiczne (21,8%).

Analiza danych statystycznych liczby wydanych orzeczeń wskazała, że w latach 2018-2020 blisko 40% orzeczeń wydawanych było dla osób powyżej 60 roku życia. Niemal 30% orzeczeń wydawanych było dla osób w przedziale wiekowym 41-60 lat. Niepokojącym faktem jest zwiększenie się w badanych latach liczby wydanych orzeczeń dla dzieci w wieku 8-16 lat.

Tabela 31. Liczba wydanych orzeczeń osobom do 16 roku życia oraz powyżej 16 roku życia ze względu na wiek przez Powiatowy Zespół ds. orzekania o Niepełnosprawności w Olkuszu w latach 2018-2020

WIEK	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	I. orzeczeń	%	I. orzeczeń	%	I. orzeczeń	%
0-3 lat	51	2,7	47	2,4	44	2,4
4-7 lat	46	2,4	47	2,4	35	1,9
8-16 lat	61	3,2	67	3,4	85	4,7
16-25 lat	114	6,0	101	5,1	114	6,3
26-40 lat	191	10,1	149	7,5	159	8,7
41-60 lat	644	34,1	573	28,7	541	29,7
powyżej 60 lat	780	41,3	1014	50,8	843	46,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół ds. orzekania o Niepełnosprawności w latach 2018-2020 najczęściej wydawał orzeczenia dla osób powyżej 16 roku życia o stopniu umiarkowanym.

Tabela 32. Liczba wydanych orzeczeń osobom powyżej 16 roku życia ze względu na stopień niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds. orzekania o Niepełnosprawności w Olkuszu w latach 2018-2020

Symbol	2018 rok		2019 rok		2020 rok	
	I. orzeczeń	%	I. orzeczeń	%	I. orzeczeń	%
Znaczny	472	27,3	643	35,0	497	30,7
Umiarkowany	895	51,8	869	47,3	801	49,4
Lekki	362	20,9	325	17,7	322	19,9
Razem	1729	100,0	1837	100,0	1620	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Zespołu ds. orzekania o Niepełnosprawności

Wspieranie osób niepełnosprawnych

Wspieranie osób niepełnosprawnych w powiecie olkuskim odbywa się poprzez dofinansowania uczestnictwa tych osób m.in w turnusach rehabilitacyjnych, poprzez dofinansowania na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

W 2020 roku z dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych skorzystało 88 osób, z dofinansowań do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze skorzystało 289 osób, a do dofinansowań do sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało 10 osób.

W 2020 roku udzielana była również pomoc finansowa do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej. Wypłacono 1 świadczenie.

W powiecie olkuskim wspieranie osób niepełnosprawnych to również dofinansowania do likwidacji barier technicznych i architektonicznych. Z tej formy pomocy skorzystało w 2020 roku odpowiednio: 19 i 18 osób.

Dofinansowuje się również sport, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych. W 2020 roku z tej formy pomocy skorzystały 163 osoby.

Dofinansowane są koszty działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Olkuszu, Kluczach i Lgocie Wolbromskiej – na 96 uczestników w 2020 roku.

W 2020 roku złożono 8 wniosków (łącznie na 9 stanowisk) o zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych.

Złożono również 4 wnioski o zwrot kosztów na rozpoczęcie działalności gospodarczej (2 osoby otrzymały zwrot kosztów).

Projekty realizowane ze środków zewnętrznych

1. Program celowy PFRON „Wyrównywanie Różnic Między Regionami III” celem strategicznych programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. W ramach tego programu w 2020 roku:
 2. Dostosowano budynek Zespołu Szkół w Wolbromiu
 3. Zmodernizowano pomieszczenia w budynkach Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kluczach i Lgocie Wolbromskiej
 4. Skierowano dodatkowe środki na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych
 5. Zakupiono samochód osobowy do przewozu osób niepełnosprawnych
6. Program pilotażowy PFRON „Aktywny samorząd” celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W ramach programu w 2020 roku wypłacono świadczenia dla 92 osób, na likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową tj.
 7. Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją ruchu,
 8. Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu słuchu,
 9. Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją wzroku lub obu kończyn górnych
 10. Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania
 11. Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu wzroku
 12. Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy
 13. Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie eklektycznym
 14. Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
 15. Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowani nowoczesne rozwiązania techniczne i pomoc w utrzymaniu jej sprawności technicznej
 16. Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego
 17. Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
18. W ramach programu wypłacono również świadczenia na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Takie świadczenie otrzymało łącznie 60 osób.
19. Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” -Moduł III- program pozwolił dofinansować koszty opieki domowej osobom niepełnosprawnym, które z powodu epidemii nie mogły skorzystać ze zorganizowanych zajęć.
20. Projekt konkursowy „Aktywni razem” dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu w ramach

poddziałania 9.1.1 RPOWM na lata 2014-2020- realizacja projektu odbywała się w latach 2019-2021, a wsparciem zostało objętych łącznie 120 osób zamieszkujących w powiecie olkuskim, które były zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w pierwszej kolejności wymagające aktywizacji społecznej. Były to głównie osoby z niepełnosprawnościami oraz dzieci i młodzież przebywająca w różnych formach pieczy zastępczej oraz osoby niepracujące, opiekujące się dziećmi z niepełnosprawnościami. Formy przyznanej pomocy to m.in. treningi kompetencji społecznych obejmujące różnorodną tematykę, wsparcie psychologiczne, poradnictwo rodzinne, dietetyczne, kursy prawo jazdy kat B, nauka języków obcych, rehabilitacja, doradztwo zawodowe, 3 miesięczne staże zawodowe, kursy zawodowe i szkolenia zawodowe.

21. Projekt „KOOPERACJE 3D- model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin – Moduł III Kooperacji przeciw COVID”- projekt, w ramach którego przeznaczono środki na poprawę bezpieczeństwa pracowników ośrodków pomocy rodzinie i powiatowych centrów pomocy rodzinie, a w konsekwencji również osób korzystających z ich usług, w celu poprawy warunków pracy pracowników placówek, w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 i potrzebą przeciwdziałania negatywnym skutków tej choroby. Z projektu zakupiono środki ochrony osobistej (maseczki, przyłbice, rękawiczki), środki i sprzęt służący do dezynfekcji, sprzęt i wyposażenie takie jak termometry bezdotykowe, przegrody plexi, lampy wirusobójcze i ozonatory.

22. Projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID -19” – z otrzymanej dotacji zakupiono maseczki, rękawiczki jednorazowe, płyny dezynfekujące, laptopy, drukarki i zestawy multimedialne.

11. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu zostało powołane na mocy Uchwały Nr IV/13/98 Rady Powiatu w Olkuszu z dnia 29.12.1998r. Jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, która realizuje zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zarządzeniem Starosty Olkuskiego Nr 63/2011 z dnia 08.08.2011r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu wyznaczone zostało na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W Centrum tym z dniem 01 października 2011r. utworzony został Zespół ds. Pieczy Zastępczej, który od dnia 01 stycznia 2012r. realizuje zadania wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Misją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu jest dążenie do zapewnienia mieszkańcom powiatu warunków do godnego życia i rozwoju poprzez wspieranie wszelkiej aktywności, informowanie o możliwościach wykorzystania własnych i zewnętrznych zasobach oraz zintegrowany sprawnie funkcjonujący system pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania przemocy. W skład Centrum wchodzi następujące zespoły:

1. Zespół ds. pomocy społecznej
2. Zespół ds. pieczy zastępczej
3. Zespół ds. rehabilitacji osób niepełnosprawnych

4. Zespół ds. obsługi finansowo – księgowej
5. Zespół ds. organizacji i kadr
6. Zespół ds. realizacji projektów EFS
7. Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego na prawach Zespołu.

W latach 2019-2021 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało projekt współfinansowane z Unii Europejskiej: „Aktywni razem” w ramach IX Osi Priorytetowej Region Spójny Społecznie, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1 Aktywna integracja – projekty konkursowe wyłącznie dla OPS/PCPR Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Okres realizacji projektu: 01.01.2019 roku do 31.03.2022 roku.

W latach 2019-2020 PCPR realizował projekty współfinansowane z Unii Europejskiej.

POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Olkuszu to organ odpowiedzialny za orzekanie o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności (znacznym, umiarkowanym lub lekkim) oraz nadawanie wskazania do ulg. Instytucja zajmuje się również wyrabianiem legitymacji dla osób niepełnosprawnych, a także udzielaniem im pomocy w zakresie rehabilitacji.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje orzeczenia: o stopniu niepełnosprawności, o niepełnosprawności (dzieciom do 16 roku życia) oraz o wskazaniach do ulg i uprawnień (osobom posiadającym ważne orzeczenia innych organów). Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności orzeka dla celów pozarentowych, a mianowicie:

1. odpowiedniego zatrudnienia, uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
2. szkolenia, w tym specjalistycznego,
3. zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
4. uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej,
5. konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
6. korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne placówki,
7. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
8. konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
9. uzyskania karty parkingowej,
10. zamieszkiwania osoby niepełnosprawnej w oddzielnym pokoju.

OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodki pomocy społecznej stanowią podstawową jednostkę organizacyjną funkcjonującego na terenie naszego kraju systemu wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych. Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy

społecznej działają na terenie każdej gminy, przyjmując w zależności od charakteru postać ośrodków miejskich, miejsko-gminnych i gminnych realizując zarówno zadania własne i zlecone.

Zadania pomocy społecznej w gminach wchodzących w skład powiatu olkuskiego wykonuje 6 ośrodków pomocy społecznej w Bolesławiu, Bukownie, Trzyciążu, Kluczach, Wolbromiu i Olkuszu.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI

Komenda Powiatowa Policji w Olkuszu jest jednostką organizacyjną Policji, przy pomocy której Komendant Powiatowy Policji realizuje zadania określone w ustawach. Jednostkami podległymi pod KPP są: Komisariat Policji w Bukownie, Kluczach i Wolbromiu. W strukturę organizacyjną KPP wchodzi referaty, zespoły i jednoosobowe stanowiska pracy podlegające bezpośrednio pod Komendanta Policji: Wydział Kryminalny, Referat dw. z Korupcją i Przystępczością Gospodarczą, Zespół ds. Przystępczości Narkotykowej, Zespół Techniki Kryminalistycznej, Sztab Policji, Jednoosobowe Stanowisko ds. Prasowo-Informacyjnych, Zespół ds. Ochrony Informacji Niejawnych, Zespół ds. Kadr i Szkolenia, Referat Wspomagający, Jednoosobowe Stanowisko do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, Zespół Skarg i Wniosków oraz Dyscyplinarny oraz Wydział Ruchu Drogowego i Wydział Prewencji podlegające pod Zastępcę Komendanta Policji.

POWIATOWY URZĄD PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Olkuszu jest jednostką organizacyjną powiatu, działającą w formie jednostki budżetowej. Misją urzędu jest „Promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy”. Powiatowy Urząd Pracy to instytucja, która zajmuje się między innymi badaniem rynku pracy, analizami zatrudnienia i bezrobocia, udzielaniem wsparcia osobom bezrobotnym np. w postaci staży, kursów, szkoleń, pomocy w założeniu własnej działalności gospodarczej, a także poradnictwem zawodowym dla osób poszukujących pracy.

PLACÓWKI DLA OSÓB STARSZYCH

Dom Pomocy Społecznej w Olkuszu działa na podstawie Zarządzenia Wojewody Małopolskiego – decyzja nr 7/2010 PS.III.9013-6-10 z dnia 11.05.2010r. poz. w rejestrze 50.

Dom Pomocy Społecznej w Olkuszu ma charakter stacjonarny i jest przeznaczony dla 98 osób przewlekle somatycznie chorych. DPS jest samodzielną jednostką budżetową, której organem prowadzącym jest Powiat Olkuski. Przy pomocy zespołu ds. obsługi finansowo – księgowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Dom Pomocy Społecznej w Olkuszu prowadzi gospodarkę finansowo – księgową i sprawozdawczość budżetową. DPS działa na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r., w sprawie domów pomocy społecznej oraz Statutu Domu Pomocy Społecznej w Olkuszu stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XVI/146/2016 Rady Powiatu z dnia 16.03.2016r. Dom funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wsparcia, opracowywane z udziałem mieszkańca, jeżeli ten udział jest możliwy ze względu na stan zdrowia i gotowość mieszkańca do uczestniczenia w nim. Plan jest tworzony przez zespół terapeutyczno - opiekuńczy, a jego wykonanie nadzoruje kierownik działu terapeutyczno - opiekuńczego. Dom Pomocy Społecznej zastępuje jego

mieszkańcom Dom rodzinny, a atmosfera w nim panująca jest nacechowana życzliwością i zaufaniem.

Ośrodek Opiekuńczy EDEN prowadzi działalność opiekuńczą od 1995r . Przeznaczony jest dla 30 osób starszych, niepełnosprawnych, somatycznie chorych. Ośrodek zapewnia pensjonariuszom całodobową, kompleksową, profesjonalną opiekuńczo -pielęgniarską opiekę, podstawową rehabilitację, opiekę lekarską (wizyty lekarza i konsultacje, pomoc lekarzy specjalistów), terapię zajęciową, pobyty stałe, pokoje 1,2,3,4 osobowe, smaczne domowe posiłki z uwzględnieniem indywidualnych diet.

Dodatkowo został utworzony **dzienny ośrodek opieki dla osób niesamodzielnych w Laskach**, w ramach projektu „Senior z pasją”, dofinansowany z Funduszy Europejskich. Celem projektu jest zwiększenie dostępności usług społecznych na terenie gmin: Bolesław, Bukowno, Olkusz, Klucze poprzez zapewnienie rodzinom/osobom usług opiekuńczo-pielęgniarskich oraz aktywizująco – usprawniających jak również wsparcie 40 opiekunów faktycznych/rodzin poprzez usługi wspomagające.

Na terenie Gminy Wolbrom od 2021 roku funkcjonuje Placówka wsparcia dziennego dla seniorów z terenu Gminy Wolbrom, zrealizowana z projektu współfinansowanego z Funduszy Europejskich.

Na terenie powiatu olkuskiego funkcjonują również inne placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym i w podeszłym wieku takie jak: Centrum Medyczne Skałka w Bukownie, Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach, Dom rencisty U Renaty w Gminie Klucze, Dom seniora „Leśna Polana” w Bukownie.

DOMY DZIECKA DWOREK MARZEŃ I POMOCNA DŁOŃ

Na terenie Powiatu Olkuskiego znajdują się dwa Domy Dziecka „Dworek Marzeń”i „Pomocna Dłoń”, które zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz dostęp do kształcenia dostosowanego dla jego wieku i możliwości rozwojowych. Zaspokajają ich niezbędne potrzeby emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne. Domy dziecka posiadają po 10 miejsc socjalizacyjnych i po 4 miejsca interwencyjne.

ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY

Środowiskowy Dom Samopomocy w Olkuszu to Placówka pobytu dziennego, przeznaczona dla osób z zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym oraz chorobami neurologicznymi (Alzheimer, Parkinson, Pick). ŚDS w Olkuszu mieści się w Olkuszu przy ul. Korczaka 7 i jest prowadzony przez Olkuskie Stowarzyszenie Progres. Środowiskowy Dom oferuje usługi obejmujące w szczególności treningi, poradnictwo, pomoc, opiekę, terapię i inne formy aktywności mające w konsekwencji wpłynąć na polepszenie funkcjonowania społecznego uczestnika.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wolbromiu (ul. Skalska 20) u to placówka pobytu dziennego, przeznaczona dla dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym. Ośrodek powstał w 1996 roku. Rok później działał w strukturach MOPS, a samodzielną jednostką jest od 2007 roku. Obecnie w ośrodku świadczona jest tylko pomoc dzienna. ŚDS w Wolbromiu jest jednostką organizacyjną Urzędu Miasta i Gminy w Wolbromiu.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kolbarku jest placówką pobytu dziennego dla 35 osób, które mają zabezpieczoną właściwą opiekę domową i rodzinną oraz stałe miejsce zamieszkania. Zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy jest przygotowanie do samodzielnego życia, poprawę dojrzałości społecznej i emocjonalnej (nauka funkcjonowania w grupie, współpracy koleżeńskiej, dzielenia się zdobytymi umiejętnościami itp.) oraz prawidłowego funkcjonowania w środowisku społecznym osób, które ze względu na stan zdrowia nie mogą podjąć pracy. Wśród klientów pomocy społecznej jest ok. 50 osób posiadających wskazania do uczestniczenia w terapii. Duży stres cywilizacyjny wywołany procesami transformacji powoduje znaczne koszty jednostek słabiej przystosowanych. W związku z tym liczba osób wykazujących zaburzenia psychiczne systematycznie wzrasta. Świadczy również o tym fakt wzrastania liczby klientów poradni zdrowia psychicznego. Terapia odbywa się w 6 pracowniach tematycznych: kulinarnej, informatycznej, krawieckiej, botanicznej, plastycznej oraz muzycznej. ŚDS w Kolbarku mieści się przy ul. Źródlanej 3 i jest prowadzony przez Stowarzyszenie na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „Klucz”.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztaty terapii zajęciowej, to placówki wyodrębnione organizacyjnie i finansowo, które mają na celu stwarzanie osobom z niepełnosprawnością możliwości uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej. Terapia realizowana jest poprzez terapię zajęciową. Podstawą prawną działania WTZ jest: Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej oraz Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Na terenie Powiatu Olkuskiego znajdują się 3 Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej Lgota Wolbromska to warsztat przeznaczony dla osób z orzeczeniem niepełnosprawności, które ukończyły 18 lat i posiadają wskazania do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Opiekę nad placówką sprawuje Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Wolbromiu. Zadaniem placówki jest przygotowanie osób niepełnosprawnych do życia w społeczności oraz przygotowanie do pracy w przypadku znalezienia miejsca pracy. Terapia realizowana jest poprzez terapię zajęciową. Rehabilitacja uczestników prowadzona jest w oparciu o indywidualne programy rehabilitacji.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Olkuszu utworzone zostały w grudniu 2002 roku, stanowią podstawową formę realizacji celu statutowego Stowarzyszenia Otwartych Serc Aktywnych Kobiet /SOS/, jakim jest: aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, oraz stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Kluczach jest prowadzony przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczyńne i zajmuje się wsparciem osób niepełnosprawnych. Uczestnikami Warsztatu są najczęściej osoby upośledzone umysłowo, intelektualnie czy z zespołami genetycznych chorób, a także osoby, które są niesprawne ruchowo, najczęściej są to osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich o bardzo różnych przyczynach schorzeń. Zajęcia prowadzi wykwalifikowani instruktorzy w pięciu różnych pracowniach: botaniczno-zoologicznej, plastycznej, krawieckiej, gospodarczej, komputerowej. Czas takich zajęć to do 7 godzin.

OŚRODEK REHABILITACYJNO-EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZY W WOLBROMIU I OŚRODEK REHABILITACYJNO-EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZY W OLKUSZU

OREW rozpoczął swoją działalność 1 stycznia 2002 roku. Organem założycielskim i prowadzącym placówkę jest Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Wolbromiu reprezentowane przez Zarząd Koła. OREW obejmuje swoim działaniem obszar powiatu olkuskiego oraz gmin powiatów ościennych (miechowskiego, zawierciańskiego, krakowskiego). OREW przeznaczony jest dla dzieci niepełnosprawnych (z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami) lub zagrożonych niepełnosprawnością, a także dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego.

Celem placówki jest działanie na rzecz lepszego psychoruchowego i społecznego rozwoju dzieci, zapobieganie pogłębianiu się ich niepełnosprawności, umożliwianie realizacji wychowania przedszkolnego, obowiązków szkolnych, przysposobienia do pracy oraz stanowanie wsparcia dla rodziny, w której funkcjonuje dziecko. Podopiecznymi Ośrodka są dzieci w wieku od 2,5 lat do czasu objęcia obowiązkiem szkolnym oraz dzieci i młodzież realizująca obowiązek szkolny w wieku do lat 24, a w przypadku dzieci i młodzieży objętej zajęciami rewalidacyjno – wychowawczymi do 25 roku życia.

W strukturze OREW funkcjonuje również wyodrębniony zakład leczniczy działający na podstawie ustawy o działalności leczniczej. W OREW prowadzone są również zajęcia w ramach Wczesnego Wspomagania Rozwoju. Zajęcia i cała terapia prowadzone są indywidualnie i grupowo przez wykwalifikowaną kadrę, w skład której wchodzi: oligofrenopedagodzy, psychologów, logopedów i neurologopedów, fizjoterapeuci i masażyści, dogoterapeuta, pielęgniarki i pomoc nauczyciela.

W dniu 1 lipca 2013 roku Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Olkuszu otrzymało od miasta, w ramach bezpłatnego użyczenia budynek przy ulicy Kosynierów 12. Wymagał on jednak poważnych nakładów finansowych, a także ogromnego zaangażowania ze strony Zarządu, na czele z Przewodniczącą zarządu Panią Anną Kostulską, członków Stowarzyszenia oraz rodziców niepełnosprawnych dzieci. Środki własne, a także od darczyńców i uzyskane z projektu w ramach budżetu obywatelskiego umożliwiły doprowadzenie z dniem 1 września 2015 roku parteru budynku do takiego stanu, który umożliwił PSOUU, w swojej siedzibie przy ulicy Kosynierów 12 otwarcie Ośrodka rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego.

Placówka ta przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, od 3 do 24 roku życia, a w przypadku dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim do 25 roku życia. Ośrodek ten łączy funkcje wychowawcze, edukacyjne oraz rehabilitacyjne, zapewniając kompleksową opiekę oraz możliwość jak najpełniejszego rozwoju poznawczego, psychoruchowego oraz społecznego swoim podopiecznym. Edukacja uczniów z niepełnosprawnością intelektualną polega na całościowej i jednoczesnej realizacji funkcji dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej szkoły, z uwzględnieniem specyficznych form i metod pracy oraz zasad nauczania. Dlatego też dla każdego ucznia tworzony jest przez zespół specjalistów Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny, uwzględniający jego indywidualne potrzeby i możliwości.

Oferowane są zajęcia dostosowane do wieku i indywidualnych możliwości każdego ucznia, zgodnie z Podstawą Programową MEN w następujących oddziałach i zespołach, stosowane metody pracy

to:Metoda Dobrego Startu, Metoda M. Ch. Knillów, Stymulacja Polisensoryczna wg Pór Roku, Metoda Ruchu Rozwijającego W Sherborne, Metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC), Stosowana Analiza Zachowania, Integracja Sensoryczna (SI), Biblioterapia, Arterterapia, Muzykoterapia, Aromaterapia, Dogoterapia i wiele innych.

CENTRUM WSPARCIA DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO I RODZINY W BUKOWNIE

Centrum Wsparcia Dziecka Niepełnosprawnego i Rodziny funkcjonuje w Bukownie w budynku po byłej szkole „Na Skałce”. Prowadzi je Stowarzyszenie Dobroczynne „Res Sacra Miser”, które w latach 2017-2021 przeprowadziło kompleksową rewitalizację budynku i jego otoczenia. W skład Centrum wchodzi:

Przedszkole Terapeutyczne „Smykałka” im. Aliny Ratusińskiej, utworzone w 2018 roku jako placówka wspierająca dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu). Placówka liczy 3 oddziały po 5 dzieci, dzięki czemu możliwe jest zindywidualizowany sposób pracy terapeutycznej.

Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna „Na Skałce”, realizująca m.in. zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz wsparcie dla dzieci i młodzieży doświadczających trudności edukacyjnych i społecznych

Placówka Wsparcia Dziennego „Kawiarenka Pod Parasolem” oferująca zajęcia opiekuńcze i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością. Pod tą nazwą działa także nieformalna grupa wsparcia rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością. Rodzice w niej zrzeszeni samodzielnie animują szereg działań, których celem jest zwiększenie świadomości lokalnej społeczności na temat funkcjonowania i praw dzieci z niepełnosprawnością.

Stowarzyszenie Dobroczynne „Res Sacra Miser” prowadzi aktywną działalność w obszarze pozyskiwania środków zewnętrznych, co pozwala na realizację szeregu bezpłatnych działań terapeutycznych na rzecz grup wykluczonych, przede wszystkim rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością. Animuje też szkolne Kluby Wolontariatu, edukując wolontariuszy i zachęcając ich do pracy na rzecz osób potrzebujących pomocy.

CENTRUM WSPARCIA I TERAPII OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN W KLUCZACH

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Wolbromiu w 2020 roku zakończyło realizację projektu „*Centrum Wsparcia i Terapii Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin w Kluczach*” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś. Priorytetowa 11 Rewitalizacja przestrzeni Regionalnej, Działanie 11.2 Odnowa obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Przedmiotem zadania było utworzenie Centrum Wsparcia i Terapii Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin w Kluczach na Osadzie 15. Centrum ma na celu zapewnienie wielospecjalistycznej opieki dla osób niepełnosprawnych lub wykazujących dysfunkcje w rozwoju psychoruchowym i społecznym. Program funkcjonalno-przestrzenny zlokalizowany został na 3 kondygnacjach: przyziemie, parter, piętro.

Całe przedsięwzięcie odbywa się w budynku byłego Zespołu Szkół w Kluczach (Osada 15), który Gmina Klucze przekazała w 2015 roku w użyczenie Polskiemu Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Wolbromiu na okres 20 lat. Gmina Klucze na bieżąco współpracuje z PSONI Koło w Wolbromiu w zakresie oferty Centrum Wsparcia i Terapii Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin również dla mieszkańców Gminy Klucze. Zachęcamy do zapoznania się z ofertą Centrum Wsparcia i Terapii Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin w Kluczach: <https://psoni-wolbrom.pl/centrum-wsparcia-i-terapii-osob-niepelnosprawnych-i-ich-rodzin-w-kluczach/>

PSONI Koło w Wolbromiu w Centrum Wsparcia i Terapii Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin w Kluczach realizuje profesjonalne i nowoczesne świadczenia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w ramach projektów:

1. „Placówka Wsparcia Dziennego Dzieci i Młodzieży – Otwarte Drzwi”
2. „Droga do samodzielności”
3. „Dzienne Centrum Aktywności”

W ramach projektu pn. **„Placówka Wsparcia Dziennego Dzieci i Młodzieży – Otwarte Drzwi”** oferujemy wsparcie dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Zajęcia realizowane są od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych oraz w soboty w godz. 9.00-15.00. Wsparcie dla rodziny w formie placówki wsparcia dziennego odbywa się zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówka funkcjonuje w 2 formach:

1. opiekuńczej
2. specjalistycznej

W formie opiekuńczej placówka zapewnia:

1. opiekę i wychowanie
2. pomoc w nauce
3. organizację czasu wolnego
4. rozwój zainteresowań

W placówce w formie specjalistycznej realizowane są zajęcia o charakterze terapeutycznym, kompensacyjnym, psychokorekcyjnym i psychoprofilaktycznym:

1. indywidualne terapie z psychologiem, fizjoterapeutą oraz logopedą
2. sesje w Sali Doświadczenia Świata
3. sesje w sali do haloterapii (grota solna)
4. grupowe zajęcia z zakresu muzykoterapii

Zajęcia są bezpłatne, zapewniamy dojazd oraz posiłki.

Kolejnym projektem realizowanym w Centrum Wsparcia jest wsparcie na rzecz osób powyżej 18 roku życia z niepełnosprawnością intelektualną, niepełnosprawnościami sprzężonymi, w ramach projektu pn. **„Droga do samodzielności”**.

Priorytetem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych ubóstwem czy wykluczeniem społecznym ze względu na niepełnosprawność. Do udziału w projekcie zapraszamy osoby chętne zamieszkujące na terenie powiatu olkuskiego, miechowskiego, chrzanowskiego oraz krakowskiego.

Uczestnikom projektu zapewnimy indywidualną diagnozę potrzeb, wsparcie psychologiczne, pomoc doradcy zawodowego, pośrednika pracy oraz trenera zatrudnienia wspieranego. Oferujemy pomoc prawną oraz porady dietetyka. Dodatkowo w ramach projektu istnieje perspektywa odbycia kursów i szkoleń, a także możliwość zamieszkania w pełni wyposażonych mieszkaniach wspomaganych. Udział w projekcie jest całkowicie bezpłatny, natomiast dla uczestników kursów i staży zawodowych zapewniane są stypendia. Jako iż zależy nam na długotrwałej aktywizacji, instrumenty wsparcia będą dopasowane indywidualnie do potrzeb uczestników.

DZIENNE CENTRUM AKTYWNOŚCI

Adresatami projektu są osoby dorosłe z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim ze sprzężeniami.

Projekt ma na celu zwiększenie samodzielności, wyrównywanie szans, a także przeciwdziałanie marginalizacji osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Terapia umożliwia nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w codziennym życiu, wpływa pozytywnie na rozwój psychoruchowy, społeczny, emocjonalny i poznawczy, umożliwia poprawę jakości życia.

Zajęcia o charakterze pedagogicznym odbywają się w grupach, prowadzone są także indywidualne zajęcia z fizjoterapii i masażu.

POWIATOWA SPOŁECZNA RADA DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych jest organem opiniodawczo-doradczym, utworzonym przy Staroście Olkuskim. Rada opiniuje podział środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych na realizację zadań dla powiatu olkuskiego. Podejmuje działania zmierzające do realizacji praw osób z niepełnosprawnością poprzez organizację konferencji dotyczących dostępności przestrzeni publicznej.

12. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe określane są jako trzeci sektor społeczeństwa. Ich walorem jest to, że działają tam, gdzie nie docierają instytucje publiczne, służą swoim zaangażowaniem, oferują fachowe, zindywidualizowane i tańsze usługi. Tworzą one część każdego efektywnego i demokratycznie funkcjonującego państwa i społeczeństwa. Realizują zadania, które wynikają z polityki państwa, lub te, których mimo istniejącego zapotrzebowania ani podmioty publiczne ani prywatne, nie podejmują. O ogromnego znaczenia zatem, nabiera potrzeba szerokiej współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta jest fundamentem współczesnego społeczeństwa obywatelskiego.

Jedną z cech sektora pozarządowego jest jego występowanie w różnych formach organizacyjnych - sformalizowanych np. stowarzyszenia, związki, spółki, kluby, komitety oraz nieformalnych. Za najkorzystniejsze formy organizacyjne i prawne organizacji pozarządowych uważa się powszechne

stowarzyszenia i fundacje, których działalność regulują ustawy: **Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 roku prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 2261) oraz Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 2167).**⁹ **Współpraca organizacji pozarządowych z sektorem publicznym opiera się także na Ustawie** o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1057).

Na terenie Powiatu Olkuskiego działa 11 stowarzyszeń zwykłych wpisanych do Ewidencji Stowarzyszeń prowadzonej przez Starostę Olkuskiego. Działanie stowarzyszeń zwykłych reguluje ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach. Stowarzyszenia wpisane do Ewidencji Starosty Olkuskiego to:

1. Stowarzyszenie Razem dla Zalesia
2. Stowarzyszenie Sportowo-Rekreacyjno-Wędkarskie "Polipianie"
3. Stowarzyszenie Pilumnus
4. Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów "OPTYMIŚCI"
5. Stowarzyszenie Olkusz biega
6. Stowarzyszenie obywatelskie Czarna Góra
7. Stowarzyszenie Współczesne Matki Polki
8. Stowarzyszenie na rzecz obrony niepełnosprawnych Instytut Non Profit
9. Bokserski Klub Sportowy "Underground Boxing - Olkusz"
10. Stowarzyszenie „Argentum”
11. Stowarzyszenie Uniwersytet Ludowy Trzech Mórz.

Jednak najliczniejszą grupę reprezentującą trzeci sektor w powiecie olkuskim stanowią organizacje pozarządowe zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym. Na podstawie danych z portalu NGO ponad 300 organizacji mają swoją siedzibę oraz działają na terenie powiatu olkuskiego.

13. ANALIZA SWOT

Nowe podejście do polityki powiatowej wymaga profesjonalnego zarządzania zasobami administracji powiatowej oraz realizacji aktywnej polityki społecznej na poziomie samorządu terytorialnego. Realizacja lokalnej polityki społecznej odbywa się na podstawie dokumentów strategicznych planowania społecznego. Pierwszym z nich to strategia zintegrowanego rozwoju (ustawa o samorządach i przestrzennym zagospodarowaniu kraju). Druga to strategia rozwiązywania problemów społecznych, wyznaczająca de facto cele realizowanej przez samorząd lokalnej polityki społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych pełni trzy zasadnicze funkcje:

- integrującą – łącząc działania na rzecz polityki społecznej realizowane przez instytucje i podmioty działające w różnych obszarach związanych z integracją społeczną,
- komunikacyjną – dostarczając niezbędnych informacji pozwalających na identyfikację głównych działań na rzecz rozwoju integracji społecznej,

⁹ Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim, red. M. Załuska, J. Boczoń, BPS, Katowice 1998

- zarządcą – umożliwiając monitoring i kontrole planowanych działań, analizę wydatkowanych środków i osiągniętych rezultatów w ramach realizacji priorytetów określonych w strategii.

Przydatnym narzędziem badania ogólnej sytuacji powiatu jest analiza SWOT. Jest to jednocześnie kompleksowa metoda planowania strategicznego, pozwalająca odpowiedzieć na pytanie "gdzie jesteśmy".

SWOT to skrót angielskich słów: Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Powiat funkcjonuje w określonym otoczeniu, tworzą go inne jednostki samorządowe, administracja rządowa i służby administracji specjalnych oraz ich wzajemne powiązania o charakterze organizacyjnym, społecznym, ekonomicznym czy środowiskowym. Władze powiatu powinny monitorować zmiany, które zachodzą w otoczeniu, co pozwala na identyfikację istniejących, a także przyszłych szans i zagrożeń rozwoju i zminimalizuje wpływ ewentualnych, negatywnych skutków. Znajomość uwarunkowań powiatu pozwala na podjęcie działań sprzyjających rozwojowi potencjału lokalnego i wykorzystaniu nadarzających się okazji. Celem analizy SWOT jest określenie i analiza czynników pod kątem pozytywnego i negatywnego wpływu na rozwój powiatu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie na terenie powiatu warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowego domu samopomocy, domów pomocy społecznej, placówek dla seniorów 2. Dobrze funkcjonujące domy pomocy społecznej 3. Likwidacja barier dająca możliwość równouprawnienia uczestnictwa osobom niepełnoprawnym w życiu społecznym 4. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych na rzecz polityki społecznej i rozwiązywania problemów społecznych. 5. Wspieranie organizacji imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych z udziałem osób niepełnosprawnych 6. Udzielanie poradnictwa dla rodziców/opiekunów dzieci niepełnosprawnych (w tym projekty unijne) 7. Realizacja programu korekcyjno– edukacyjnego dla sprawców przemocy 8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi 9. Promowanie rodzicielstwa zastępczego 10. Kwalifikowanie i szkolenie na rodziny zastępcze; 11. Wspieranie pełnoletnich i usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej 12. Prowadzenie działań informacyjno -edukacyjnych dotyczących zagrożeń i konsekwencji uzależnień 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Starzenie się społeczeństwa- wzrost osób w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym 2. Ujemny przyrost naturalny 3. Brak centrum wolontariatu 4. Występowanie uzależnień (alkohol, narkotyki, przemoc w rodzinie. 5. Zjawisko „dziedziczenia” biedy i bezradności społecznej 6. Deficyty finansowe i kadrowe w zatrudnianiu specjalistów do pracy z dzieckiem i rodziną 7. Mała aktywność wielu organizacji. 8. Niewystarczające środki z PFRON na realizację zadań 9. Brak chętnych rodzin do pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
13. Organizacja działań edukacyjnych dla uczniów i rodziców z zakresu skutków stosowania przemocy	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych 2. Wzrost świadomości osób starszych na temat ich miejsca i roli w społeczeństwie; 3. Większa aktywność organizacji pozarządowych działających na rzecz środowiska lokalnego 4. Zainteresowanie mediów lokalnych działaniami na rzecz osób starszych 5. Realizacja powiatowych programów służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu 6. Realizacja Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla sprawców przemocy 7. Programy mające na celu poprawę materialną rodzin, zwłaszcza rodzin z dziećmi (500+, 300+, Karta Dużej Rodziny, Za Życiem) 8. Systematyczne zmiany programu kształcenia dostosowujące go do wymagań rynku pracy; 9. Podejmowanie współpracy w organizacjami pozarządowymi 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Starzenie się społeczeństwa, co rodzi konieczność rozszerzenia infrastruktury o placówki opieki stacjonarnej i niestacjonarnej, usługi opiekuńcze i specjalistyczne 2. Rosnąca liczba osób starszych i niepełnosprawnych 3. Niska aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych oraz ich wczesne wykluczenie z rynku pracy 4. Negatywne wzorce zachowań społecznych 5. Utrzymywanie bierności osób pozostających bez pracy poprzez rozbudowany system zasiłków

V. PROGNOZA ZMIAN

W wyniku realizacji zadań wynikających z celów i przedsięwzięć określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych prognozuje się osiągnięcie następujących zmian w obszarze polityki społecznej na terenie powiatu olkuskiego do roku 2027:

1. w związku z dalszym wzrostem liczby osób starszych i niepełnosprawnych będą podejmowane działania zarówno w obszarze opieki jak i aktywizacji osób w podeszłym wieku.
2. będzie monitorowana sytuacja demograficzna w powiecie
3. nastąpi większa integracja i aktywizacja osób z niepełnosprawnościami,
4. podejmowana będzie współpraca pomiędzy samorządami lokalnymi, instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi
5. kontynuowana będzie dostępność do poradnictwa psychologicznego i innych specjalistów dla osób niepełnosprawnych
6. nadal wspierane będą różne formy kompleksowej rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych
7. poprawi się jakość życia osób niepełnosprawnych poprzez różne działania skierowane do konkretnych grup społecznych np. dla osób chorych psychicznie, dla osób z niepełnosprawnością ruchową
8. w zakresie pomocy osobom bezrobotnym podejmowane będą działania w celu ich aktywizacji, m.in. poprzez realizację projektów i programów rynku pracy skierowane do konkretnych grup
9. realizowana będzie aktywizacja zawodowa w ramach współpracy/porozumienia z instytucjami pomocy społecznej, partnerami społecznymi, organizacjami pozarządowymi, pracodawcami
10. dokonywana będzie analiza sytuacji osób bezrobotnych w powiecie
11. podejmowana będzie współpraca Powiatowego Urzędu Pracy z placówkami oświatowymi celem dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy
12. podejmowane będą działania dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie- zmniejszenie się występowania przemocy w rodzinach
13. podejmowane będą działania na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie-zmniejszenie liczby sprawców
14. nadal usprawniany będzie system opieki nad dziećmi pozbawionymi możliwości wychowania się w rodzinie biologicznej
15. kontynuowana będzie realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
16. realizowana będzie pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających formy pieczy zastępczej i całodobowe placówki wychowawcze
17. zwiększona zostanie współpraca samorządu z sektorem pozarządowym

VI. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring to systematyczne określanie dynamiki zmian danego zjawiska. Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych dotyczących prowadzonych działań, wdrażanych projektów bądź całej strategii, tak w aspekcie finansowym jak i rzeczowym. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji strategii z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Ewaluacja jest częścią procesu podejmowania decyzji, który to polega na wydawaniu opinii o wartości działania poprzez systematyczne, jawne zbieranie i analizowanie o nim informacji w odniesieniu do przyjętych celów, kryteriów i wartości. Ewaluację strategii należy rozumieć jako systematyczne zbieranie informacji na temat działań, charakterystyki i efektów programu w celu oceny strategii, poprawy jej skuteczności oraz/lub wsparcia procesu decyzyjnego dotyczącego przyszłego programowania¹⁰.

Cele prowadzenia ewaluacji można ująć w czterech zasadniczych punktach:

1. kontrola nad działaniem władz publicznych oraz zwiększanie przejrzystości tych działań,
2. zwiększanie skuteczności i efektywności projektów i programów podejmowanych przez sektor publiczny;
3. kształtowanie kierunków i priorytetów działalności sektora publicznego,
4. poznawanie mechanizmów programów i projektów¹¹.

Realizacja działań przewidzianych w celach operacyjnych niniejszej strategii odbywać się będzie, w ramach kompetencji poszczególnych jednostek organizacyjnych powiatu.

Potwierdzeniem osiągnięcia wskaźników realizacji działań, o których mowa w niniejszym dokumencie, będzie coroczne sprawozdanie z realizacji strategii.

Starosta Zarządzeniem Powiatu powołuje Zespół ds. monitoringu i ewaluacji Strategii. Zespół powinien się zbierać przynajmniej raz w roku w celu oceny poziomu wdrożenia poszczególnych celów i kierunków działań zawartych w niniejszym dokumencie.

¹⁰ T. Kierzkowski, Ocena (ewaluacja) programów i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, Warszawa 2002, s. 19–20.

¹¹ Tamże, str. 11

VII. CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ

Diagnoza problemów i zjawisk społecznych, przesłanki i dyrektywy płynące z różnych poziomów planowania i zarządzania rządowego i samorządowego oraz cele strategiczne Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, są podstawą wyznaczania kierunków działań i przedsięwzięć (mikroprojektów) przedmiotowej strategii, w zakresie lokalnej polityki społecznej, w tym rozwiązywania kwestii i problemów społecznych, na których koncentrować się będą działania Samorządu do roku 2027.

Pola interwencji strategicznej związanej z obszarem społecznym, na które będą się kierować działania to:

1. zaangażowanie instytucji w rozwiązywanie problemów społecznych;
2. osoby niepełnosprawne i długotrwale chore;
3. osoby w podeszłym wieku;
4. usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej;
5. instytucjonalna i rodzinna piecza zastępcza;
6. rodziny dysfunkcyjne;
7. rodziny ubogie;
8. rodziny, w których występuje problem przemocy i alkoholizmu;

VIII. CELE STRATEGICZNE

1. Podnoszenie jakości usług świadczonych przez instytucje pomocy i integracji społecznej.
 2. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych oraz osób w podeszłym wieku;
 3. Efektywna polityka rynku pracy;
 4. Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- Budowa systemu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz organizowanie wsparcia dla osób usamodzielnianych

CEL STRATEGICZNY 1 - PODNOSZENIE JAKOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ INSTYTUCJE POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
C1K1 Działania na rzecz jakości świadczonych usług	C1K1P 1	Zapewnienie dostępu do szkoleń kadr pomocy społecznej, pedagogów, członków zespołów interdyscyplinarnych, działających w poszczególnych gminach	Starostwo powiatowe	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba szkoleń	Praca ciągła
	C1K1P 2	Nawiązywanie i rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (także na poziomie gminnym).	Jednostki organizacyjne powiatu, PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba współpracujących instytucji	Praca ciągła

CEL STRATEGICZNY 2 - POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB I NIEPEŁNOSPRAWNYCH I DŁUGOTRWALE CHORYCH ORAZ OSÓB W PODESZŁYM WIEKU

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
C2K1 Monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie powiatu	C2K1P1	Prowadzenie analiz dotyczących sytuacji osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych oraz osób starszych	Starostwo Powiatowe/ PCPR/ jednostki organizacyjne powiatu	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba raportów	Raz do roku
	C2K1P2	Zbieranie i publikowanie kompleksowych informacji o instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz osób starszych	Starostwo Powiatowe/ jednostki organizacyjne powiatu	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba publikacji on-line	Min 1 raz w roku
C2K2 Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej dotyczącej potrzeb oraz praw osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych oraz osób starszych	C2K2P1	Publikowanie informacji na stronie internetowej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób starszych	Starostwo Powiatowe/ jednostki organizacyjne powiatu	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba publikacji on line	Min 1 raz w roku
	C2K2P2	Rozpowszechnienie materiałów promocyjnych i informacyjnych o realizowanych programach PCPR oraz formach wsparcia dla osób niepełnosprawnych i/lub starszych	Starostwo Powiatowe/ PCPR/ jednostki organizacyjne powiatu	środki UE, środki PFRON	Liczba publikacji	Praca ciągła

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
	C2K2P3	Upowszechnianie informacji na stronie internetowej PCPR dotyczących problemów osób niepełnosprawnych w zakresie ulg, obowiązujących przepisów itp.	Starostwo Powiatowe/ PCPR/ jednostki organizacyjne powiatu	Budżet powiatu,	Liczba publikacji	Praca ciągła
	C1K3P4	Wspieranie organizacji imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych z udziałem osób niepełnosprawnych	Starostwo powiatowe, jednostki organizacyjne powiatu, PCPR,	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE, środki PFRON	Sprawozdanie	1 raz w roku
C2K3 Dostęp do poradnictwa socjalnego, psychologicznego oraz terapii rodzinnej dla osób niepełnosprawnych oraz osób starszych	C2K3P1	Objęcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin specjalistycznym poradnictwem psychologicznym, asystenta osoby niepełnosprawnej i innych specjalistów	Starostwo powiatowe, jednostki organizacyjne powiatu, PCPR,	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba osób którym udzielono poradnictwa	2 raz w roku
C2K4 Integracja i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych	C2K4P1	Wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowania: zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny; likwidacji barier architektonicznych,	PCPR	Środki PFRON	Liczba osób którym udzielono dofinansowania	Praca ciągła

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
w celu poprawy jakości ich życia		technicznych, w komunikowaniu się				
	C2K4P2	Wspieranie istniejących form kompleksowej rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (WTZ, ŚDS itp.)	Starostwo powiatowe, jednostki organizacyjne powiatu, PCPR instytucje prowadzące WTZ i ŚDS	Środki PFRON	Liczba uczestników WTZ, Śd-raport	Praca ciągła
	C2K4P3	Wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej	PUP, PCPR	środki PFRON	liczba osób, którym udzielono dofinansowania	Praca ciągła
	C2K4P4	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej	Starostwo powiatowe, jednostki organizacyjne powiatu	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	liczba utworzonych stanowisk	Praca ciągła
	C2K4P5	Opracowanie i realizacja programów skierowanych do osób niepełnosprawnych (Program powiatowy na rzecz osób niepełnosprawnych, Aktywny samorząd, Wyrównywanie Różnic Między Regionami, Program EFS)	Starostwo Powiatowe/ PCPR/ jednostki organizacyjne powiatu	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE, środki PFRON	Liczba realizowanych programów, liczba osób, instytucji biorących udział w programach	Praca ciągła

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
	C2K4P6	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych	Starostwo Powiatowe/ PCPR/ jednostki organizacyjne powiatu	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Sprawozdanie	Praca ciągła
	C2K4P7	Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, technicznych, transportowych w instytucjach użyteczności publicznej	Starostwo Powiatowe/ PCPR/ jednostki organizacyjne powiatu	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE, środki PFRON	Liczba instytucji	Praca ciągła

CEL STRATEGICZNY 3 - EFEKTYWNA POLITYKA RYNKU PRACY

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
C3K1 Realizacja aktywnych form wsparcia na rzecz osób bezrobotnych zamieszkałych na obszarze powiatu, w tym osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	C3K1P1	Analiza sytuacji osób bezrobotnych w powiecie	PUP	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Raport	Raz do roku
	C3K1P2	Upowszechnienie wyników analizy sytuacji osób bezrobotnych w powiecie przez Powiatowy Urząd Pracy	PUP	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba publikacji on line	Raz do roku
	C3K1P3	Opracowanie i realizacja aktywnych programów/projektów rynku pracy na rzecz osób bezrobotnych w powiecie	PUP	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba programów	Praca ciągła
C3K2 Rozwijanie współpracy pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy oraz instytucjami pomocy społecznej,	C3K2P1	Realizacja aktywizacji zawodowej w ramach współpracy/porozumienia z instytucjami pomocy społecznej, partnerami społecznymi, organizacjami pozarządowymi, pracodawcami	PUP	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Raport	Praca ciągła

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizac ji
partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi oraz pracodawcami.	C3K2P2	Dostosowywanie kierunków kształcenia w powiecie do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz promowanie, szczególnie wśród młodzieży, idei planowania rozwoju zawodowego	Placówka oświatowa/PUP	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Raport	Praca ciągła

CEL STRATEGICZNY 4 - WSPIERANIE I ROZWIJANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
C4K1 Działania na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie	C4K1P1	Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research, i/lub badanie ankietowe)	Jednostki organizacyjne, PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Sprawozdanie	Raz do roku
	C4K1P2	Prowadzenie profilaktycznych działań informacyjno – edukacyjnych uświadamiających zagrożenia i konsekwencje uzależnień, w tym stosowania środków psychoaktywnych oraz wspomaganie placówek edukacyjnych	Jednostki organizacyjne, PPP, Komenda Powiatowa Policji, pedagodzy szkolni	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba działań	Praca ciągła
	C4K1P3	Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	PCPR, Komenda Powiatowa Policji	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Sprawozdanie	Praca ciągła
	C4K1P4	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;	PCPR, oświata	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Sprawozdanie	Praca ciągła

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
	C4K1P5	Realizacja Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie	PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Sprawozdanie	Praca ciągła
	C4K1P6	Organizowanie działań edukacyjnych dla uczniów i ich rodziców z zakresu skutków przemocy oraz promowania zachowań alternatywnych wobec przemocy	PPP, Pedagodzy szkolni, PCPR, Komenda Powiatowa Policji	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Sprawozdanie	Praca ciągła
	C4K1P7	Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy	Starostwo Powiatowe (PCPR na podstawie rozeznaczonych potrzeb szkoleniowych)	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba szkoleń	W razie potrzeb
	C4K1P8	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia	Starostwo Powiatowe/PCPR/	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba osób objętych wsparciem	Praca ciągła
	C4K1P9	Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.) dla rodzin dotkniętych przemocą	Starostwo Powiatowe/PCPR, współpraca jedn. org gmin i org. pozarządowe	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba osób objętych wsparciem	Praca ciągła
	C4K1P10	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej	PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba osób objętych wsparciem	Praca ciągła

CEL STRATEGICZNY 5 - BUDOWA SYTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ ORAZ ORGANIZOWANIE WSPARCIA DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
C5K1 Usprawnianie systemu opieki nad dziećmi pozbawionymi możliwości wychowywania się w rodzinie biologicznej	C5K1P1	Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej	PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Sprawozdanie	Praca ciągła
	C5K1P2	Wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej poprzez organizowanie poradnictwa specjalistycznego, kursów, szkoleń, grup wsparcia	PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Sprawozdanie	Praca ciągła
	C5K1P3	Utworzenie nowych rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka	PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba nowo utworzonych rodzin zastępczych	Praca ciągła
C5K2 Pomoc w życiowym usamodzielnieniu i integracji ze środowiskiem osób opuszczających	C5K2P1	Zapewnienie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych dla wychowanków sytemu pieczy zastępczej	PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Raport	Praca ciągła
	C5K2P2	Udzielenie kompleksowej pomocy mającej na celu usamodzielnienie osób opuszczających formy pieczy zastępczej	PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba osób, którym udzielono pomocy	Praca ciągła

KIERUNEK DZIAŁANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIE		Realizatorzy	Źródło finansowania	Wskaźnik monitorujący	Czas realizacji
formy pieczy zastępczej	C5K2P3	Realizacja specjalistycznego poradnictwa dla wychowanków sytemu pieczy zastępczej	PCPR	Budżet państwa, budżet powiatu, dotacje celowe, środki UE	Liczba osób którym udzielono poradnictwa	Praca ciągła

IX. RAMY FINANSOWANIA DZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Ramy finansowe w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych określają szacunkowy limit środków, które powiat zamierza przeznaczyć na realizację zadań. Ramy finansowe zawarte w budżecie powiatu będą aktualizowane w oparciu o dostępne środki budżetu. Ramy finansowe zawarte w poniższej tabeli obliczono na podstawie poniesionych wydatków w 2017 roku, przy czym suma wydatków w kolejnych latach została obliczona na podstawie wskaźnika wzrostu (0,002%).

Ponadto przewiduje się możliwość pozyskiwanych środków zewnętrznych (np. funduszy krajowych, Unii Europejskiej) przy czym możliwość zewnętrznego wsparcia zależeć będzie od następujących czynników:

1. wielkości środków przeznaczonych przez Unię Europejską na wsparcie rozwoju społecznego w Polsce,
2. zasad podziału środków unijnych pomiędzy poszczególne województwa,
3. potencjału absorpcyjnego poszczególnych organizacji społecznych i instytucji,
4. zdolności przygotowania i realizacji konkretnych projektów dla powiatu olkuskiego w sferze społecznej.

CELE STRATEGICZNE		2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok	2026 rok	2027 rok
POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB I NIEPEŁNOSPRAWNYCH I DŁUGOTRWALE CHORYCH ORAZ OSÓB W PODESZŁYM WIEKU	Kwota	16319160	16351798	16384502	16417271	16450105	16483006
EFEKTYWNA POLITYKA RYNKU PRACY		916300	918133	919969	921809	923652	925500
WSPIERANIE I ROZWIJANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE		10677	10698	10720	10741	10763	10784
BUDOWA SYTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ ORAZ ORGANIZOWANIE WSPARCIA DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH.		2545968	2551060	2556162	2561274	2566397	2571530
PODNOSENIE JAKOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ INSTYTUCJE POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań jednostek pomocy społecznej z terenu Powiatu Olkuskiego i Powiatowego Urzędu Pracy w Olkuszu.

X. SPIS TABEL

TABELA 1 - STRUKTURA WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI W POWIECIE OLKUSKIM W HA (2014)	14
TABELA 2 - UDZIAŁ PROCENTOWY I LICZBA MIESZKAŃCÓW POWIATU OLKUSKIEGO W LATACH 2018-2020 WG GMIN	16
TABELA 3 - LICZBA URODZEŃ, ZGONÓW ORAZ PRZYROST NATURALNY W GMINACH POWIATU OLKUSKIEGO W LATACH 2018-2020	16
TABELA 4 - EKONOMICZNE GRUPY WIEKOWE MIESZKAŃCÓW GMIN POWIATU OLKUSKIEGO W LATACH 2018-2020	18
TABELA 5 - UDZIAŁ PROCENTOWY EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH MIESZKAŃCÓW GMIN POWIATU OLKUSKIEGO W ROKU 2018	19
TABELA 6 - UDZIAŁ PROCENTOWY EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH MIESZKAŃCÓW GMIN POWIATU OLKUSKIEGO W ROKU 2019	19
TABELA 7 - UDZIAŁ PROCENTOWY EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH MIESZKAŃCÓW GMIN POWIATU OLKUSKIEGO W ROKU 2020	20
TABELA 8 - LUDNOŚĆ POWIATU OLKUSKIEGO W WIEKU POWYŻEJ 85 LAT W LATACH 2018-2020	20
TABELA 9 - LICZBA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W LATACH 2018-2020 W POWIECIE OLKUSKIM	21
TABELA 10 - LICZBA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH (PONADGIMNAZJALNYCH) PUBLICZNYCH, Z WYŁĄCZENIEM SZKÓŁ SPECJALNYCH W LATACH 2018-2020 W POWIECIE OLKUSKIM	21
TABELA 11 - LICZBA DZIECI OBJĘTYCH WYCHOWANIEM PRZEDSZKOLNYM W POWIECIE OLKUSKIM W LATACH 2018-2020	22
TABELA 12 - IMPREZY, GRUPY ARTYSTYCZNE, KOŁA, KLUBY, SEKCJE ORAZ LICZBA UCZESTNIKÓW IMPREZ NA 1000 LUDNOŚCI W POWIECIE OLKUSKIM W LATACH 2014 I 2020 ROKU, WG GMIN	23
TABELA 13. STOPA BEZROBOCIA PORÓWNAWCZO W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM I POWIECIE OLKUSKIM W ROKU 2014 I PRZEDZIALE CZASOWYM 2018-2020	25
TABELA 14. OSOBY ZAREJESTROWANE W PUP W OLKUSZU WG GMIN, W LATACH 2018-2020	26
TABELA 15. LICZBA OSÓB I UDZIAŁ BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW POWIATU OLKUSKIEGO, WG WIEKU W LATACH 2018-2020	27
TABELA 16. LICZBA OSÓB ORAZ UDZIAŁ BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW POWIATU OLKUSKIEGO, WG WYKSZTAŁCENIA W LATACH 2018-2020	28
TABELA 17. LICZBA OSÓB ORAZ UDZIAŁ PROCENTOWY -WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY MIESZKAŃCÓW POWIATU OLKUSKIEGO ZAREJESTROWANYCH W PUP W LATACH 2018-2020	28
TABELA 18. UDZIAŁ PROCENTOWY I LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W PUP W OLKUSZU W LATACH 2018-2020	29
TABELA 19. PRZYCHODNIE W RAMACH AMBULATORYJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ W POWIATACH WOJ. MAŁOPOLSKIEGO W LATACH 2018-2020	36
TABELA 20. RODZINY ZASTĘPCZE NA TERENIE POWIATU OLKUSKIEGO W LATACH 2018-2020, WG TYPU I MIEJSCOWOŚCI	39
TABELA 21. LICZBA OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE W POWIECIE OLKUSKIM W LATACH 2018-2020, WG GMIN	41
TABELA 22. LICZBA RODZIN OBJĘTA PRACĄ ASYSTENTA RODZINY W POWIECIE OLKUSKIM W LATACH 2018- 2020	42
TABELA 23. LICZBA RODZIN ORAZ UDZIAŁ PROCENTOWY RODZIN, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM UBÓSTWA. OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU OLKUSKIEGO W LATACH 2018-2020	43
TABELA 24. UDZIAŁ PROCENTOWY RODZIN, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM BEZROBOCIA. OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU OLKUSKIEGO W LATACH 2018-2020	44
TABELA 25. LICZBA RODZIN, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI. OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ POW. OLKUSKIEGO LATACH 2018-2020	44

TABELA 26. LICZBA RODZIN W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM DŁUGOTRWAŁEJ LUB CIĘŻKIEJ CHOROBY. OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU OLKUSKIEGO W LATACH 2018-2020	45
TABELA 27. LICZBA RODZIN, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM BEZRADNOŚCI W SPRAWACH OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH. OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU OLKUSKIEGO W LATACH 2018-2020	46
TABELA 28. LICZBA RODZIN OBJĘTYCH PROCEDURĄ "NIEBIESKIE KARTY" W GMINACH POWIATU OLKUSKIEGO W LATACH 2019-2020	47
TABELA 29. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ PRZEZ POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W OLKUSZU W LATACH 2018-2020	52
TABELA 30. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ OSOBOM POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA ZE WZGLĘDU NA SYMBOL PRZYCZYNY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W POWIECIE OLKUSKIM W LATACH 2018-2020	54
TABELA 31. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ OSOBOM DO 16 ROKU ŻYCIA ORAZ POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA ZE WZGLĘDU NA WIEK PRZEZ POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W OLKUSZU W LATACH 2018-2020	54
TABELA 32. LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ OSOBOM POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA ZE WZGLĘDU NA STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI PRZEZ POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W OLKUSZU W LATACH 2018-2020	55

XI. SPIS MAP

MAPA 1 - POWIAT OLKUSKI I POWIATY Z NIM GRANICZĄCE.....	13
---	----

XII. SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1 - LICZBA MIESZKAŃCÓW POWIATU OLKUSKIEGO (2018-2020).....	15
WYKRES 2 - MODELE STRUKTURY LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I WIEKU	17
WYKRES 3 - STOPA BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W LATACH 2014 I 2020	26